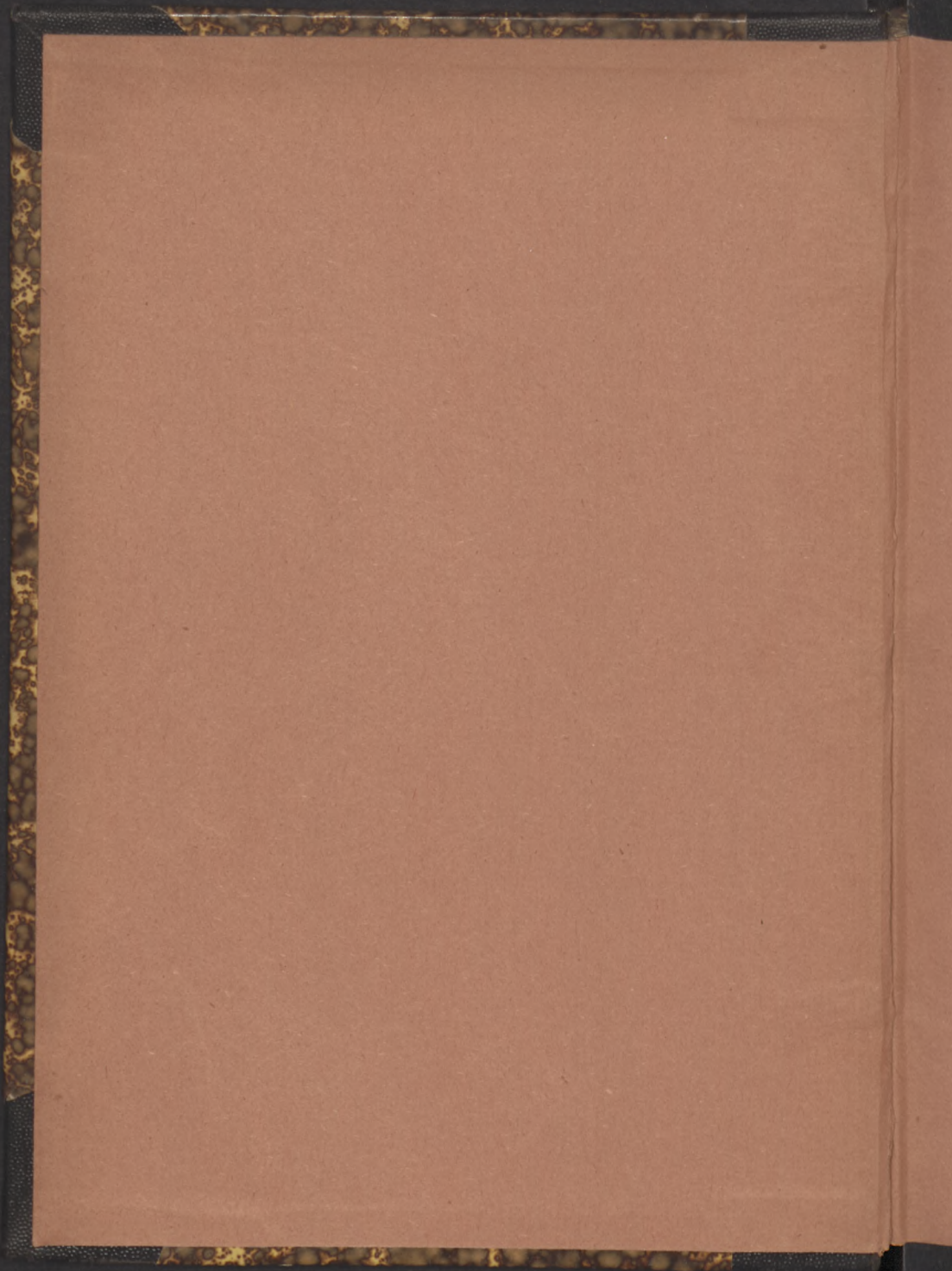

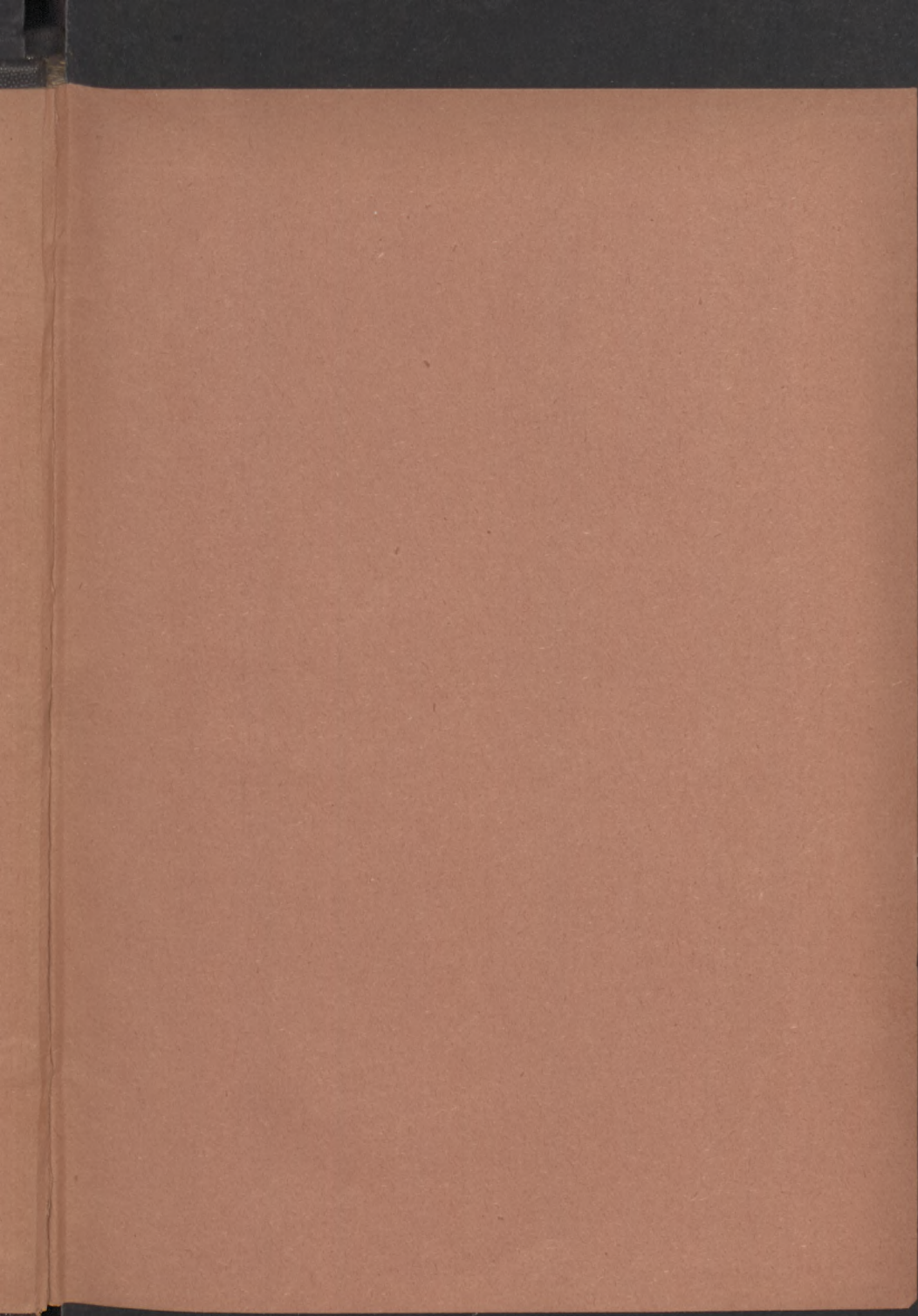
AP.266

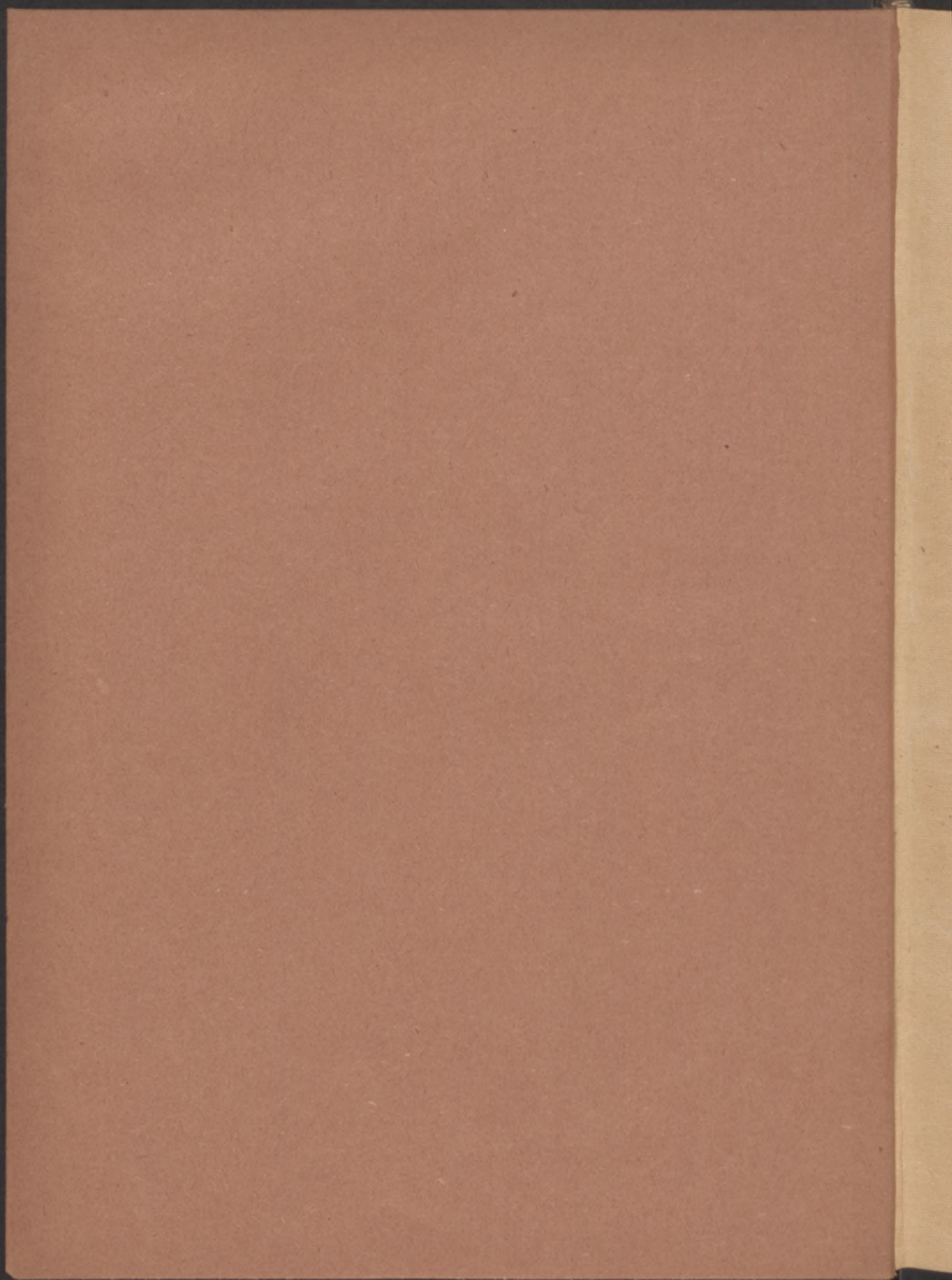
BOOK

AP.266

1

HÓFEHÉRKE

KÖLTŐI ELBESZÉLÉS

Irta :

Ifj. Nuszbec Sándor.

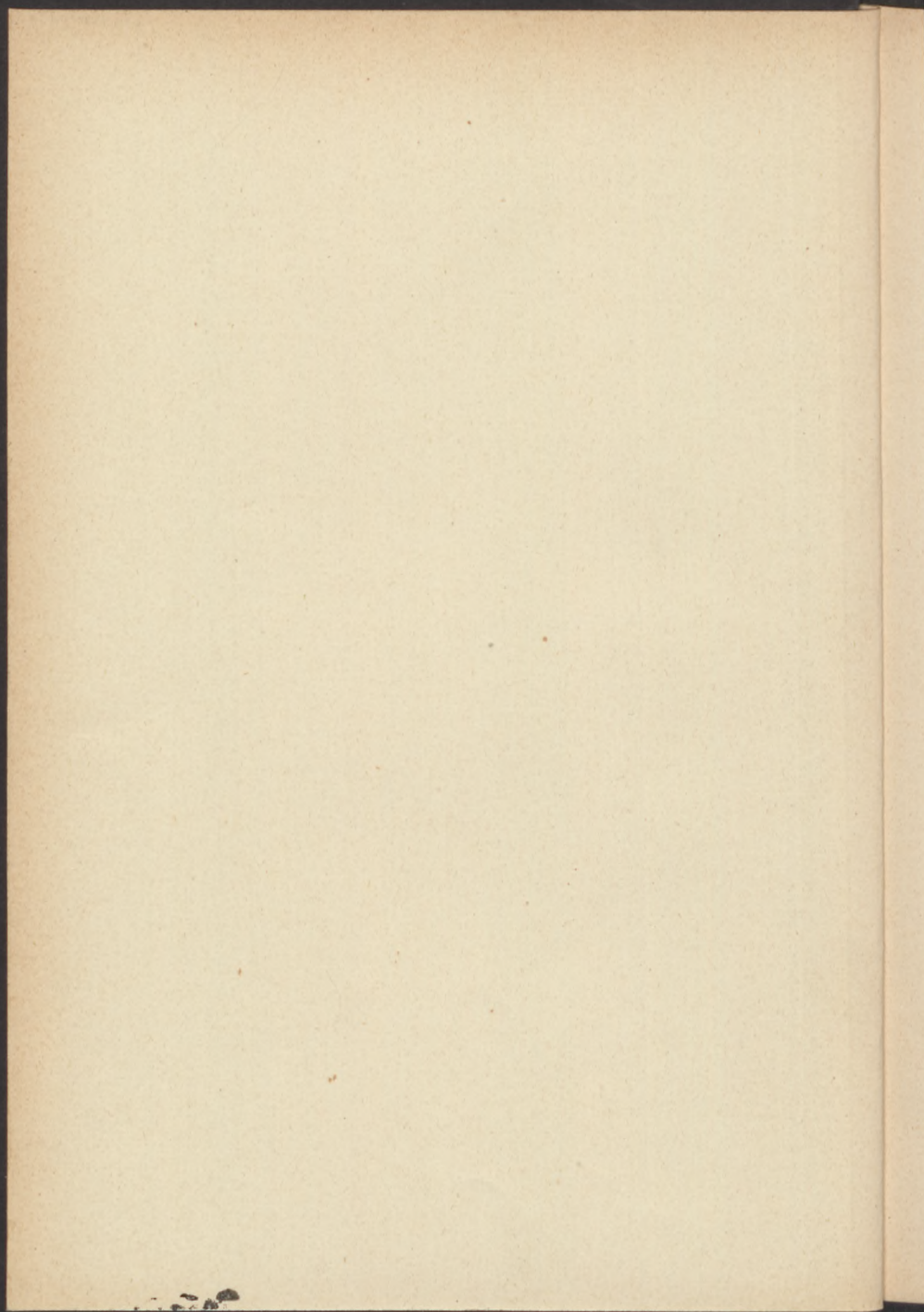
DOBAY JÁNOS, GYULÁN.

1898.

P. o. hung.

1207. $\frac{n}{5}$

HÓFEHÉRKE.

IFJ. NUSZBEK SÁNDOR

HÓFEHÉRKE

A SZEGEDI DUGONICS-TÁRSASÁG ÁLTAL
PÁLYADIJVAL JUTALMAZOTT KÖLTŐI ELBESZÉLÉS.

SZERZŐ KIADÁSA.

1*

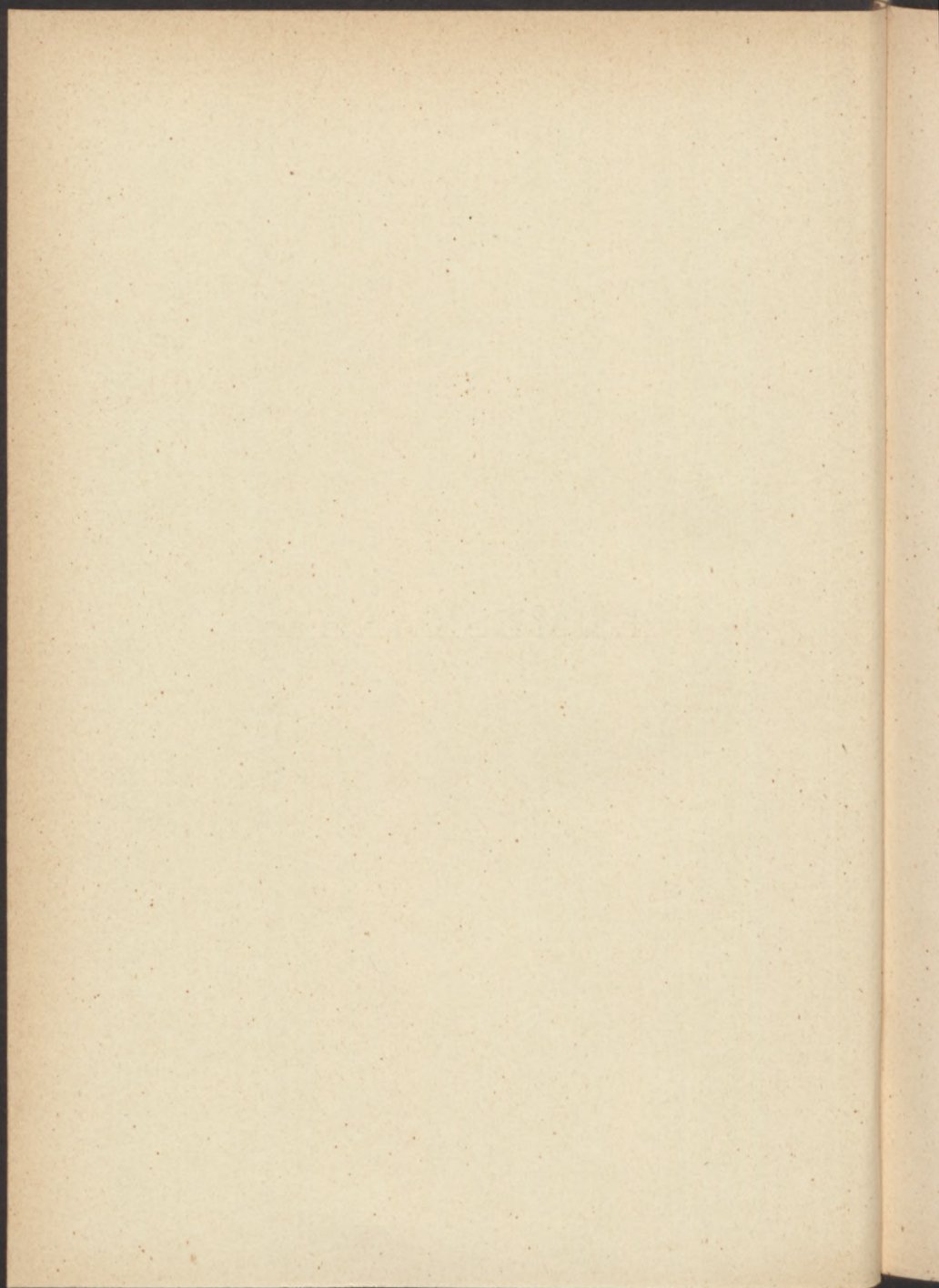
191266

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növedéknapió
189 év 376. sz.

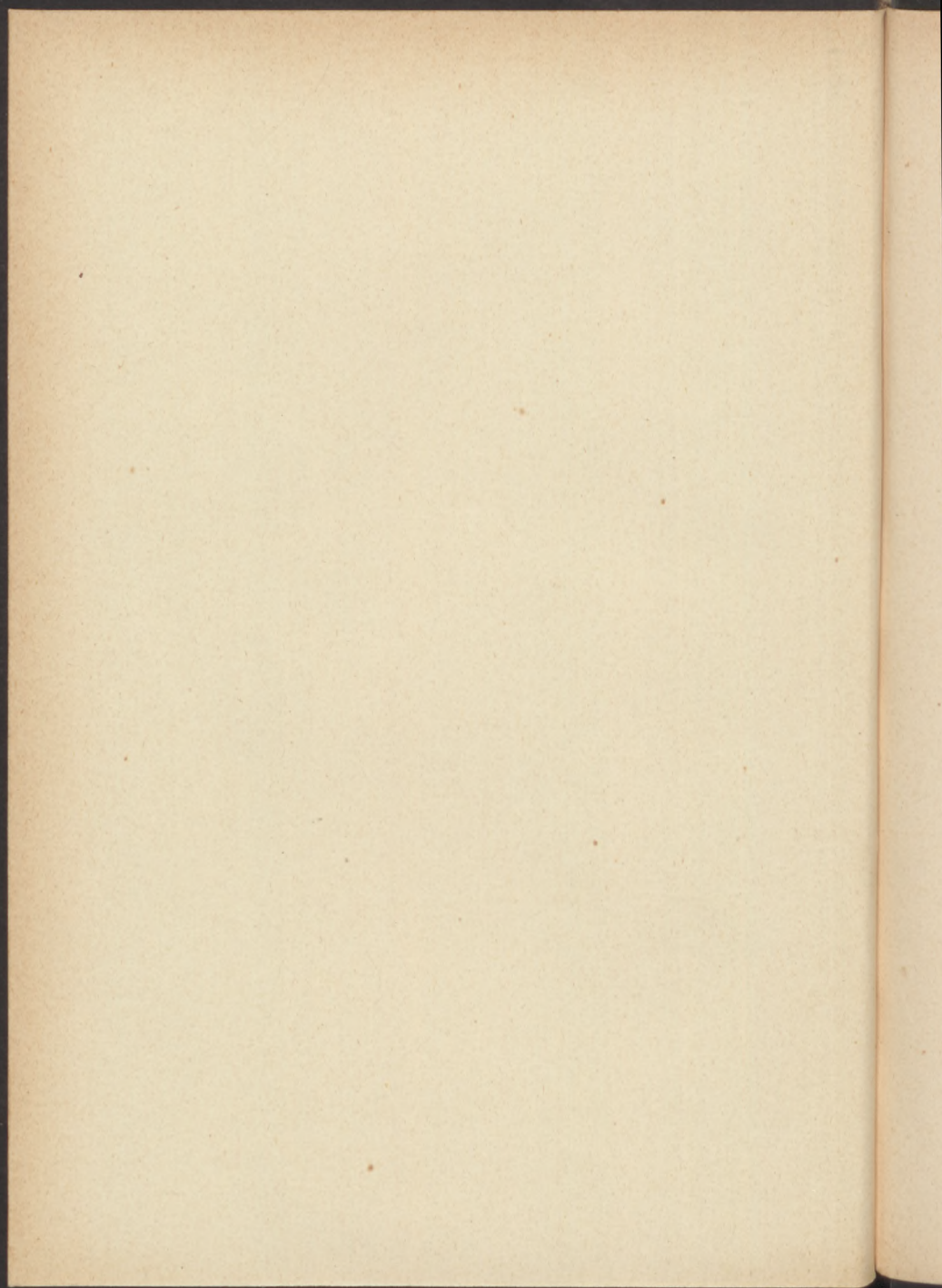

Nyomatott Dobay János könyvnyomdájában Gyulán 1898.

„EMMUSKÁNAK“

ELÖHANG.

Boldog gyermekségem tovatűnt korában,
Éjnek éjszakáján fényes álmot láttam,
Szelid kis leányarcz lebegett elébem,
Arcza mint a bársony, haja mint az ében,
S úgy nézett rám hosszan, szeretettelelve,
Mintha a szemében lett volna a lelke!...

— S attól fogva aztán, ha az éj leszállott,
Mindig újra láttam azt a fényes álmot
Szerencsében, búban, mintha árnyék volna,
Ott járt, ott lebegett léptembe, nyomomba;
S én titkolva szívem hangos dobogását,
Fényes álmainnak kerestem a mását.

Előhang.

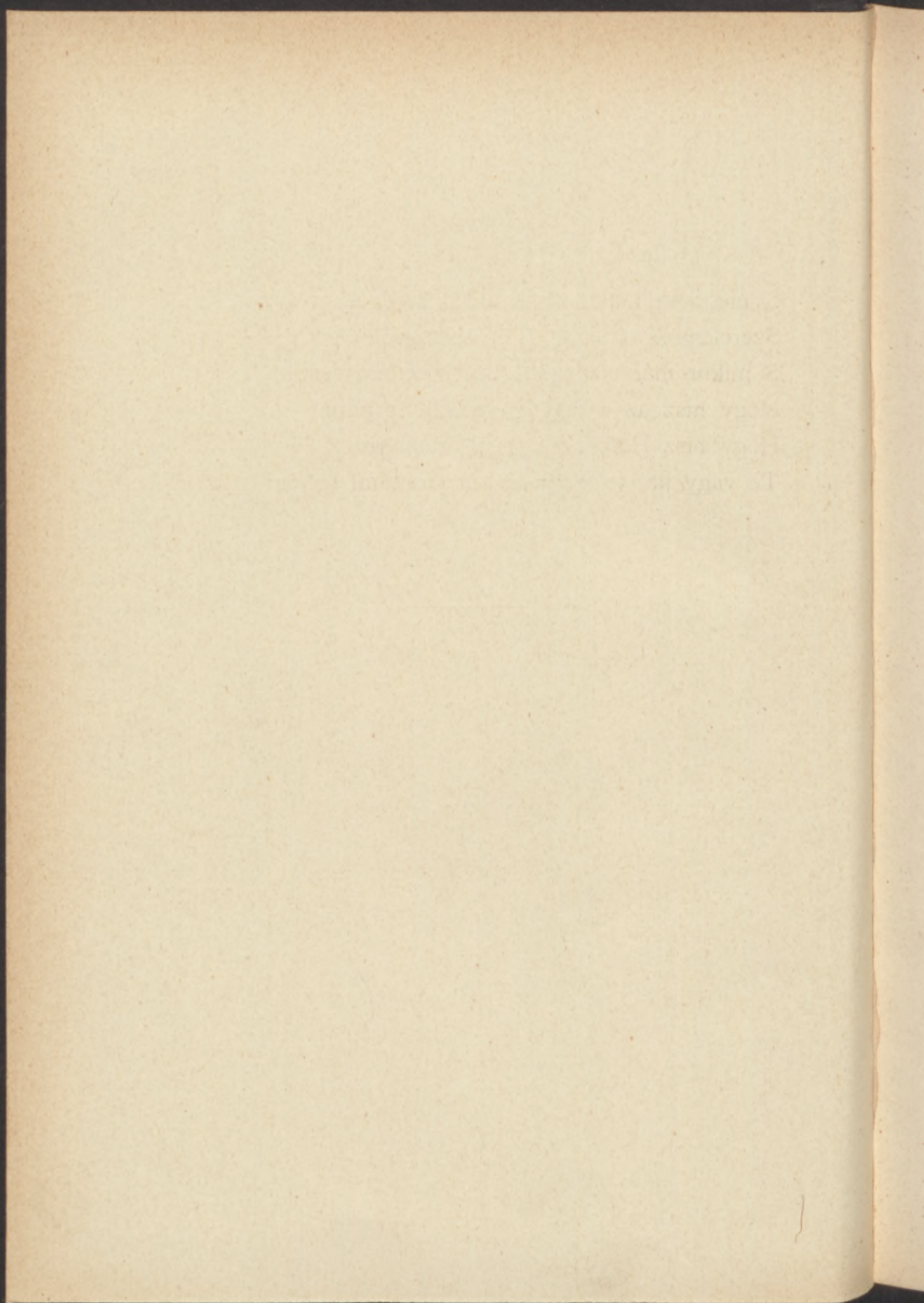
Igy multak, így teltek hosszú, szürke évek,
A kis játszi gyermek ifju emberré lett,
A kis játszótársak sorra elszéledtek,
Volt köztük olyan is, akit eltemettek,
Megváltozott minden, csak a fényes álom,
Az röpködött körül csendes éjszakákon!...

— S egyszer, egy reggelen, — szép volt az a reggel —
Utam egy kis ablak alatt vezetett el,
S mint hogyha valami sugta volna nékem
A piczi virágos ablak felé néztem,
S a szívem verése dobbanva megállott
Testesülve láttam azt a régi álmot!...

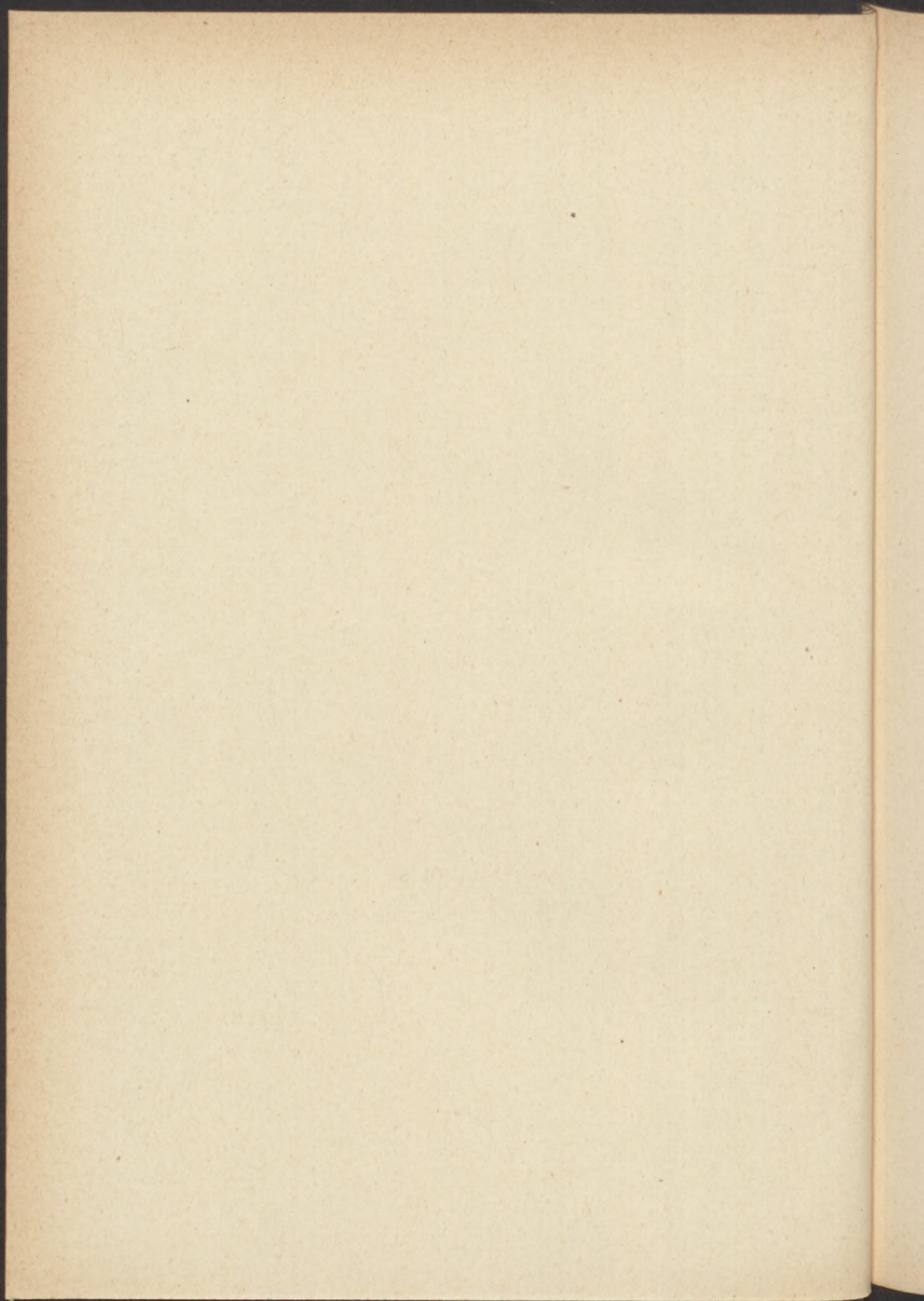
Megismertük egymást, nem sok idő kellett
Éreztük, hogy Isten egymásnak teremtet!...
Elbűvölt a szived, lelked tisztasága...
Gyermek álmaimnak ragyogó világa
Ihletett varázsolt a keblem mélyére,
Hogy tegyem kezemet a lant idegére!...

Előhang.

S megcsendült az ének a kis királylányról,
Szerelemről, üdvről, örök boldogságról,
S mikor már elzengett, akkor vettem észre,
Hogy hisz az a régi gyermekálom képe ;
Hogy hisz Hófehérke, kiről énekeltem,
Te vagy az, te vagy az kis virágom, lelkem !...

ELSŐ ÉNEK.

Fényes sugarait összeszedé a nap,
Kezdett már leszállni a bíbor alkonyat!...
Vérvörös volt az ég, mintha tűzben égne,
A fák zúzmaráján piroslott a fénye!...
Vakitón csillogott a fehér hólepel,
Mintha rajta egy kéz gyöngyöt szórt volna el,
Mintha egy nagy halott szemfedője volna,
Aranynyal, ezüsttel áttörve, beszórva!...

S a mint búcsúztatva lejjebb, lejjebb szálla,
Csodálkozva nézett egy ragyogó várra,
Nem is tán a várra, annak ablakára,
Várablaknál ülő szép asszony arczára!...
No de hát nem csoda, volt mit nézni rajta,
Bárony volt a képe, eper volt az ajka,
Nagy sötét szemei, mint csillag az égen,
Csendesen pihentek a gyönyörű képen!...

Ébenszinű haja leomlott vállára,
Pihegő keblére, hófehér nyakára!...
Olyan szép volt, a mint szorgalmasan vart ott,
Kis kezei között drága himzést tartott!...
Egyszer, hogy kihajolt a vár ablakából,
Meggúzta a kezét, s parányi ujjából
Három vércsepp hullott le a föld havára,
Piros rózsa nyílt mindenik nyomába!...

Három gyönyörű szép biborpiros rózsa
Nagy, nehéz vércseppből tiszta fehér hóba!...
S a mint a szép asszony a rózsákat látta,
Végig gördült arczán a fényes könny árja...
Sötét nagy szemeit felveté az égre,
S piczi piros ajka, kezét összetevé,
Lázasan remegve imádkozni kezdett,
Forró imát küldött fel a nagy Istennek!...

„Te örök nagy Isten! ott a felhők felett,
Hatalmad vezérli a földet, az eget!...
Tekints gyermekedre, ki összetett kézzel
Imádkozik hozzád szívével, lelkével!...
Óh! nézd e mély sebet, a mely már oly régen,
Ég, sajog szívemben, s a lelke mélyében,
Nézd a fehér hóban pirosuló rózsákat,
Hallgasd meg Istenem! esdeklő imámat!...

Teljesítsd be kérlek, azt az édes álmot,
Melyért olyan régen epedek, sóvárgok!...
Melyért annyi éjet virasztottam által;
S imádkoztam Hozzád állhatatossággal...
Adj egy kis leánykát!... Hallgass meg Istenem!...
Hadd tápláljam védve anyai keblemen...
Adj egy kis leánykát!... Kit oly régen várok!...
Hadd teljesüljenek be a régi álmok!...

Arcza piros legyen, mint a piros rózsza,
Mint a sötét vércsepp a fehérlő hóba,
S lelke tiszta legyen, mint a fehér lepel,
A mely szemfedőként terül a földön el!...
Hallgass meg engemet, kinek szive, lelke,
Ez édes vágytól van színültig betelve...
Oh add meg! óh add meg!... hiszen megadhatod,
De legyen jó Atyám: a te akaratod! "...

— Szétfoslott az égen az alkonyat fénye,
Az éj sötét leplét borítá helyébe!...
A mely ki volt varrva nehéz gyémántokkal,
Ezerszinű fényben játszó csillagokkal!...
Föltűnt az öreg hold, ránézett a várra,
Hát biz a szép asszonyt ő is ott találta!...
Szeme könnyel telve, összetéve keze,
Meg is akadt rajta mindjárt a két szeme!...

A szép asszony pedig sokáig merengett,
Hold és csillagfénynél a várablak mellett!...
Lelkében felujult a múlt idők képe,
Midőn odaállott az oltár elébe,
S telve sejtelemmel, telve édes vágygyal,
Az esküt rebegte parányi ajkával,
Milyen jó volt akkor, milyen jó volt régen!...
Nehéz könnycsepp fénylett nagy, sötét szemében!...

... Aztán szállt az idő az öreg vár felett...

A dermesztő télre tavasz következett,
Tavasza jött a nyár meleggel, virággal,
A nyárra meg az ősz — egy szép kis leánynyal...
Nagy volt az öröme a szegény anyának,
Ragyogó szemei örömkönnyben áztak,
Igaz örömében úgy sirt mint a gyermek,
Hálaimát küldött a kegyes Istennek!...

Parányi kis lányát százszor ölbe vette,
Ölelte, csókolta, folyton dédélgette,
Azt hitte eleped, oly nehezen várta,
És most végre itt van, itt fekszik karjába!...
— Fekete a haja, piros az orcája,
Boldogan mosolyog az édes anyára,
Mintha csak mondaná: „ugy-e? örülsz nekem?...
Lelkem jó Anyácskám! édes egyetlenem!“ ..

Óh! hogy nyitogatja piczi édes száját,
— Szeretné ellesni minden kívánságát.
Óh! milyen aranyos, hogy örül, hogy nevet!...
— Órákig elnézte a piczi gyermeket!...
Hét országra szóló nagy dáridót csapva,
Meg is keresztelték alig negyednapra,
S mivel a jó anya olyan nagyon kérte,
Nyomban elnevezték Hófehérke névre!...

... Hófehérke pedig napról-napra szebb lett,
Arczáin a rózsza bájolóbban festett!...
Nagy, sötét fürtökben, omlott alá haja,
S szeme fekete volt, mint a nagy éjszaka!...
Hát még piczi szája!... az volt aztán remek!...
Mintha fehér hóra piros vért öntenek...
És a mint az évek egyre, másra szálltak,
Elterjedt a hire a királyleánynak!...

Elterjedt a hire messze, messze tájra,
Sok királyi ifjú jött csodálására!...
Egyik jött, másik ment, vetekedtek érte,
De csak nem gyúlt értök lángra Hófehérke!...
Jobb szeretett otthon apja, anyja mellett,
Vagy nem is ismerte talán a szerelmet,
Talán még a szíve nem is gyuladt lángra...
Jobb szeretett otthon, a ragyogó várba!...

Hiszen itt született, hisz itt nevelkedett.
Itten töltötte le a gyermekéveket,
Itten játszadozott a virágos réten,
Itten gyönyörködött a patak vizében!...
Itt merengett sokszor holdvilágos éjjel
Atyjával, anyjával az erdőben mélyen,
Midőn a hold fénye ezüst fátyolával,
Ragyogva szűrődött, a lombokon által!...

Hej! de a boldogság sohsem tart örökre,
Nehéz bánat is jön az édes örömré,
A ragyogó nap is elsötétül néha,
Minden boldogságnak meg van az árnyéka!...
Szegény Hófehérke egyszer arra ébredt,
Hogy az édes anyja nagyon nagy beteg lett,
Halaványan feküdt a drága szép ágyon,
Erőt vett a bánat a királyleányon!...

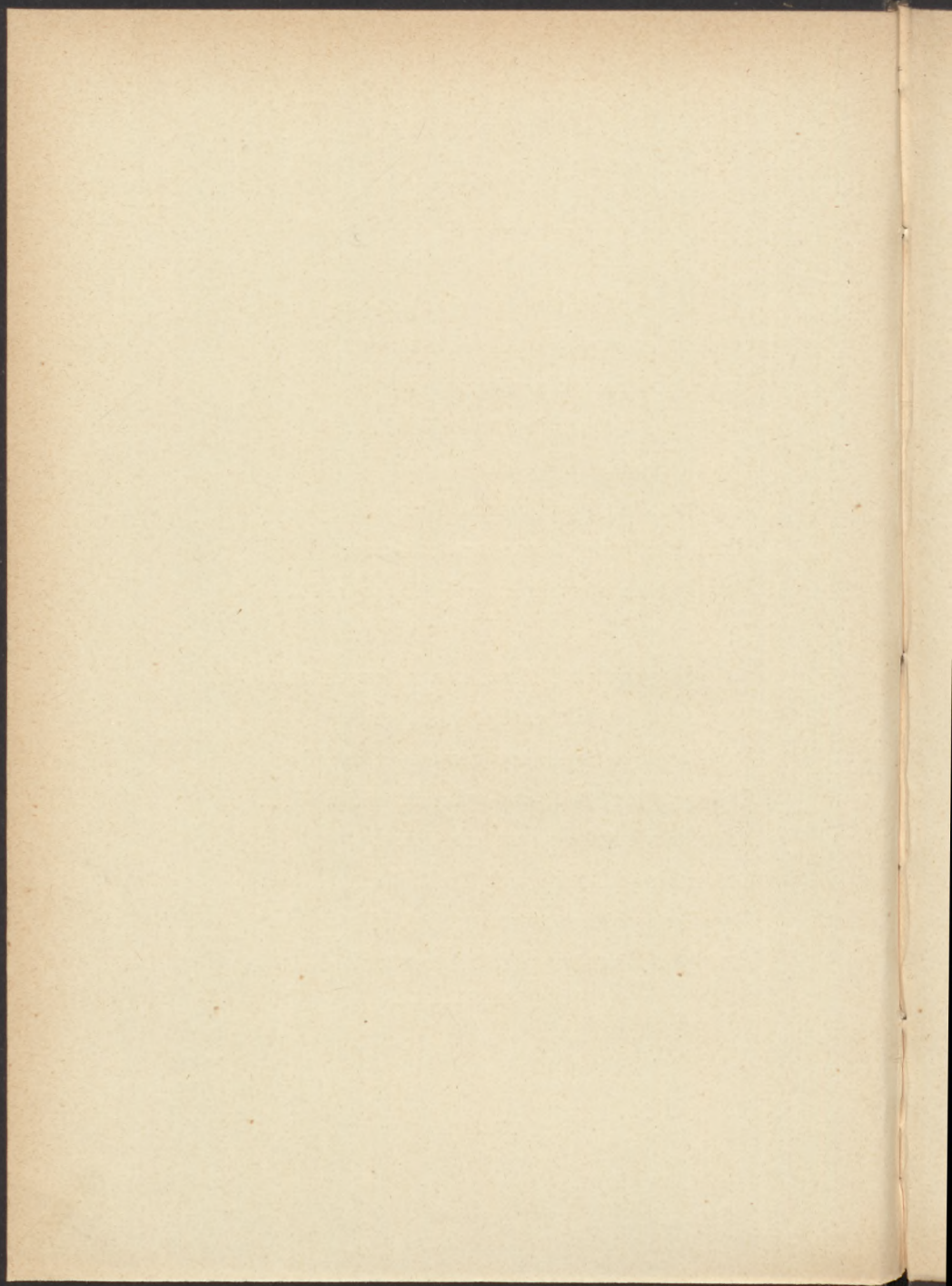
Reggeltől estelig, késő éjszakánál,
Ott ült, ott virasztott az anyja ágyánál,
Hasztalan volt minden, hiába, hasztalan,
Egyszer arra ébredt, hogy anyja halva van!...
Lecsukott szemekkel feküdt ott az ágyon,
Halott halványság ült a kedves orczákon!...
Ajaka lezárva, keze összetéve,
Örök álom borult ragyogó szemére!...

A fehér szemfedőt Hófehérke varrta,
Reggeltől estelig munkálkodott rajta!...
S a mint varrta, varrta, s rá gondolt anyjára,
Egy-egy nehéz könnyet hullatott le rája!...
Hogy ezzel elkészült a sok sirás között,
Virágokat szedett, szép koszorút kötött!...
De szeretett volna ő is virág lenni...
Jó anyja kebelén örökre pihenni!...

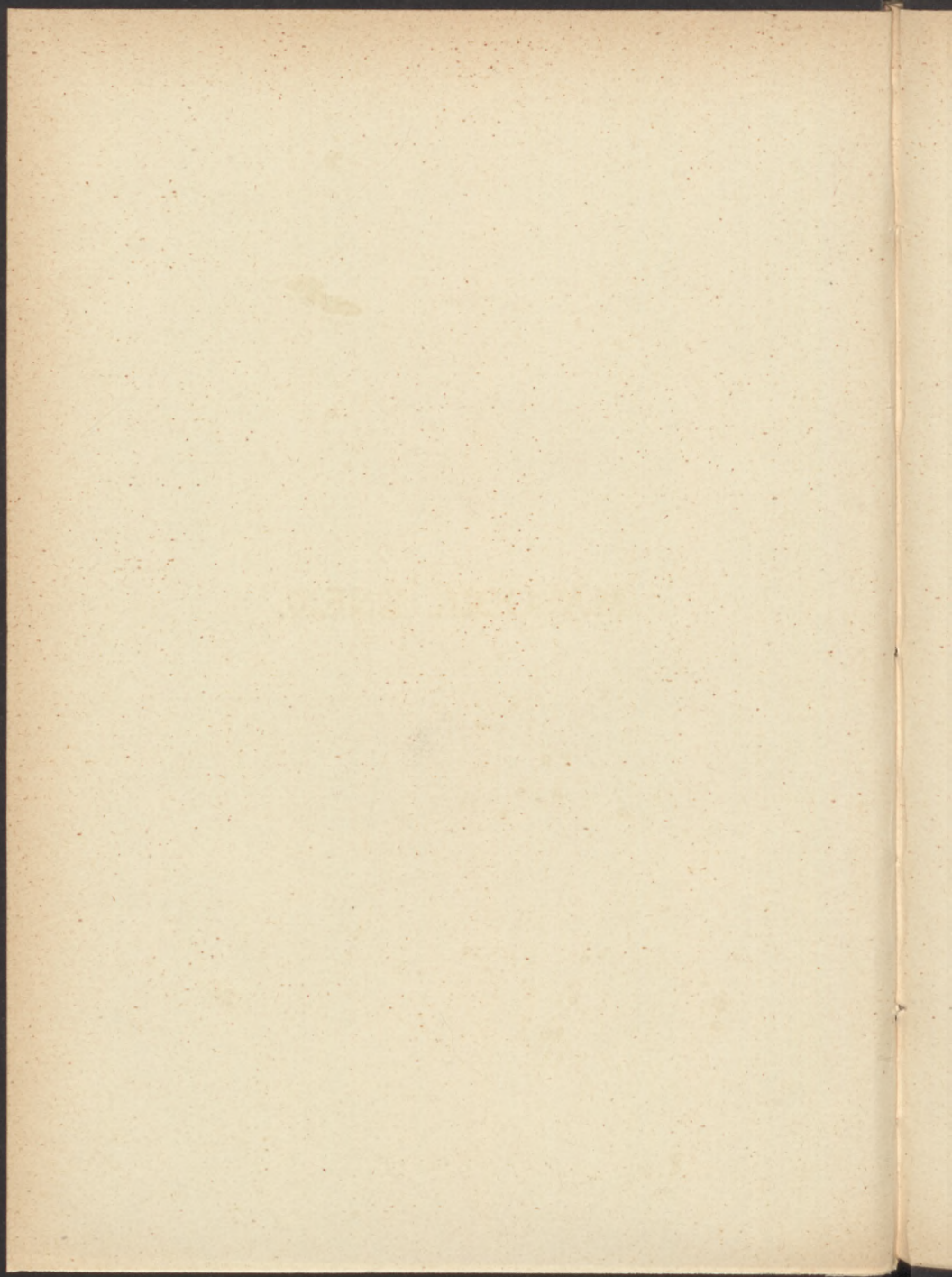
A jó öreg király, Hófehérke atyja,
Őszbe borult fejét nehéz búnak adta!...
Nem szólott egy szót sem, csak sirt, csak kesergett!
Órák hosszat térdelt a koporsó mellett...
S a mint Hófehérkét közeledni látta,
Szemét elfutotta a sűrű könny árja,
Magához intette egyetlenegy lányát,
Megölelte szótlan a szegény kis árvát!...

... Azután sirt ástak a kis kert aljába,
Letették az anyát koporsóba zárva...
Virágokkal hinték a sötét sir táját,
Virággal köríték a halott fejfáját!...
Siratták sokáig a jó édes anyát,
Napokon, heteken, hosszú éveken át,
Hófehérke pedig hervadt napról-napra
Mint gyenge rózsaszál az éjjeli fagyra!...

Hogyha az éj leszállt s a fényes csillagok.
Ragyogva boríták az égboltozatot,
S ha csak a csalogány zavarta a csendet,
Csillagragyogásnál, csalogánydal mellett!...
Lejárt Hófehérke a várkert aljába,
Ott merengett soká a fejfánál állva,
Merengett sokáig szeretett anyjáról,
Álomként tovatűnt régi boldogságról!...

MÁSODIK ÉNEK.

Halvány, fehér holdnak reszkető sugára,
A mint reá esett a rágyogó várra,
Betévedt véletlen az egyik ablakon,
S csendesen megpihent egy öreg asztalon!...
Az elaggott király, Hófehérke atyja,
Búsan hajtá fejét az öreg asztalra,
Büszke, nemes szivén erőt vett a bánat,
Fájt a szive, lelke az öreg királynak!...

De hisz volt oka rá!... Napról-napra látta,
Mint lesz halaványabb egyetlenegy lánya!...
Mintha belső bánat emésztette volna,
Halványodni kezdett orczáin a rózsa!...
Hej! de mért is halt meg az az édes anya!...
Ő volt mindkettőjük jóltevő angyala!...
Ő miatta borult az öreg vár gyászba,
Ő miatta hervadt a király leánya!...

Hát a mint így búsul, bánkódik magában,
Csendes, lágy dalolás kél az éjszakában,
Csendes, lágy dalolás, búbánattal telve,
Az nem sirna rajta, a kinek nincs lelke!...
Sirt a jó király is, sűrűn hullt a könnye,
Tudta, ki énekel, szerelmének gyöngye,
A kis Hófehérke, egyetlenegy lánya,
Annak sir a lelke a nagy éjszakába!...

Nyitva volt az ablak, úgy szállott be rajta
A kis Hófehérke éneke, siralma!...
Mintha túlvilágról szólt volna az ének,
Csak még nőtt a búja a király szívének!...
Lehajtott, ősz fejét lassan felemelte,
Csendesen felállott, lement a várkertbe,
Onnan hallatszott fel a kis leány dala,
Onnan zokogott fel emésztő bánata!...

... Felvonta az éjjel csillagos sátorát,
Nesztelenül siklott százados fákon át
Az öreg várkertre a hold ezüst fátyla,
Halvány fényt árasztva levélre, virágra!...
Csendes éjszaka volt, tücskök cziripeltek,
Altató hangjukkal betöltve a kertet,
Vagy a kis csalogány a bokrok aljába,
Fogott bele néha egy-egy bús nótába!...

A kis Hófehérké szomorú volt nagyon,
Bánatosan sétált a kerti utakon,
Aláomló haja majd a földet érte,
Fényes könny csillogott szép, szelid szemébe!...
Hej! de a mint aztán jó atyját meglátta,
Kiviritott arczán az öröm rózsája,
Sz méből a könnyek lassan megeredtek,
Sirva futott elé a megtört öregnek!...

„Lelkem édes atyám!“ ... s elcsuklott a szava,
Sirva ölelte át a jó édes atya...
„Mi bajod van lányom!? ... mi bajod van szentem!?
Fájó zokogásod megöli a lelkem!...
A mióta te sirsz, én is beteg vagyok,
Ha ez tovább így tart, érzem, hogy meghalok!...
Mért sirsz, mért keseregsz egyetlenegy lányom ...?
Miért sietteted közeli halálom!? ...“

— Elborult e szóra szegény Hófehérke,
Fejét szótalanul hajtá le keblére,
Melyen, mint nehéz kő, úgy pihent a bánat,
Hogy ő hoz keservet a legjobb atyának!...
De az öreg király észrevette, látta,
Hogy a lánya szívét, micsoda bú bántja!...
Megsajnálta szegényt, lágyan átkarolta,
Vigasztalta szépen, ölelte, csókolta:

„Ne sirj Hófehérekém!... ne sirj édes lányom!...
Maholnap elnyit már a rózsza orczádon,
Virágos reggelén hervadsz el éltednek,
Ki apad a könnye ragyogó szemednek!...
Hozok én egy másik édes anyát néked,
Jó lesz, mint a régi, szeretni fog téged!“ ...
— S a mint vigasztalta, nagy, nehéz könnyecseppek
Lopództak szemébe a szegény öregnek!...

... S alig rá egy hétre, megjött az új anya!...
Szép volt, mint az égnek legszebbik angyala!...
Mindazt, mire Istent álmaiban kérte
Teljesítve látta benne Hófehérke!...
Hiszen ez is jó volt, majdnem mint a régi,
Boldogság volt szelid szemeibe nézni,
Ez is úgy ölelte, ez is úgy szerette,
Buzgó hálát adott Istennek érte!...

Szegény Hófehérke, a király leánya,
Azt hitte szereti az ő mostohája,
Nem látta a két szép ragyogó szem alatt,
A veszélyt jósoló nehéz villámokat!...
Nem látta szegényke, hogy új mostohája
Mily vad irigységgel tekint néha rája...
Ő csak egyet tudott, hogy szereti nagyon,
Hej! de keservesen csalódott egy napon!...

Ragyogó reggel volt, gyönyörű szép reggel,
Telve napsugárral, vig madár énekkel,
Fényesen kelő nap legelső sugára,
Ráesett a lányka patyolat ágyára!...
Hosszasan csodálta, gyönyörködve nézte,
Mily édesen alszik a kis Hófehérke...
Ragyogó szép haja széjjel volt bomolva,
Párnáin, kebelén hosszan végig folyva!...

De nem tartott soká édes leányálma,
Hamar felköltötte gonosz mostohája!...
Mézédes szavakkal, hizelegve kérte:
„Patyolat ágyadból kelj föl Hófehérke!...
Volna e elmenni az erdőbe kedved,
Kosaradba szedni piczi piros epret,
Piczi, piros epret, erdei virágot,
Jól fogod tölteni az időt — meglátod!“ ...

— Hej! ha tudta volna szegény Hófehérke,
Dehogyan rohant volna bizonyos vesztébe,
Dehogyan akart volna az erdőbe menni,
Piczi kosarába piros épret szedni!...
Rútul törbe csalta gonosz mostohája,
Régen irigykedett a szegény kis lányra,
Élete ellen tört, irigyelte sorsát,
Mivel szebben nyilltak orcáin a rózsák!...

Volt egy varázs-tükre a rossz mostohának,
Ez hozott annyi bajt a király leánynak;
Pedig sohsem vétett, senkinek sem ártott,
Tán egy kis bogárkát, még annyit se bántott!...
— A parányi tükröt minden reggel, este
A gonosz mostoha kezeibe vette:
„Mondd meg varázs-tükröm azt az egyet nékem,
Ki a legeslegszebb a földkeregségen!...

A kis tükör pedig így szólt: „Jó asszonyom!
Amit mostan mondok, ne vedd tőlem zokon!...
Te volnál a földnek legeslegszebb éke,
De százszor szebb nálad a kis Hófehérke!...
Szelidebb a szeme, fehérebb a nyaka,
Pirosabb az ajka, ragyogóbb a haja!...
Bársonyos orcáján szebben nyit a rózsza,
Nincs a földön senki, ki nála szebb volna!“ ...

A gonosz mostohát előnté a méreg,
Hogy van a világon, a ki nála még szebb!...
A sértett büszkeség pihenni nem hagyta,
Udvari vadászát magához hívatta!...
„Hűséges cselédem!... — így szólott hozzája —
Van e bátorságod egy nehéz munkára!?...
Hogyha ezt a munkát bátran végrehajtod,
Úgy jutalmazlak meg, ahogy te óhajtod!...

— A vadásznak szeme tágra nyílt e szóra...
„Bátorságom — felség!? hát már hogy ne volna!...
Nem végzi el senki olyan hűségesen,
Hisz az életemet is kockára teszem!“ ...
— Fölragyogott erre a királyné képe:
„Kegyetlen meglakolsz, megállj Hófehérke!...
Nagyon is mulandó, megmutatom néked,
Az a te világgá híresztelt szépséged!“ ...

Aztán a vadászhoz így szólott sötéten: ...
„Nos hát figyelj ide hűséges cselédem!...
Holnap korán reggel — ne reszkess előre —
Mostoha lányommal kimégy az erdőre ...
Aranyos törődöt öved mellé teszed,
Azzal majd megölöd az ocsmány gyermeket,
S tanubizonyságul, hogy hiven végzéd el,
Visszatérsz majd ide a leány szívével!“ ...

A vadász lelkében szörnyű tusa támadt,
Szive megreszketett, szeme könnybe lábbadt,
De nagyobb volt benne a gazdagság vágya,
Helyeslőleg intett asszonya szavára!...
„Bízd csak reám felség!... elvégzem én hiven...
Hogyha pénzről van szó, nincsen akkor szívem!...
A kis Hófehérke, szép mostoha lányod,
Nem látja már soká ezt a napvilágot!...

... Leszállott az éjjel, csend borult a tájra...
Elcsendesült minden a királyi várba!...
Csak a rossz mostoha tölté az éjt ébren,
Rémképeket látott a sűrű sötétben!...
Szemeire nem jött az üdítő álom,
Nyugtalan hánykódott az aranyos ágyon,
Agya lázban égett, szinte szédült bele,
Furdalta, kinozta lelkiismerete!....

Hogy meghajnalodjék, türelmetlen várta,
Mikor aztán a nap ragyogó sugára
Ráesett a fákra, ráesett a várra,
Öltözködni kezdett tükre elé állva!...
S a mint belenézett, elijedt magától,
Oly fehér volt arcza az álmatlanságtól;
Ez még jobban bántá, felforralta véré,
Sietve költé fel a kis Hófehérkét!...

Várt már lenn a vadász a szép királylányra,
Ki sejtelem nélkül szaladt le hozzája!...
S szeretett atyjától futó búcsút véve,
Indult a legénnyel a várból a völgybe...
Jó magasan állt már a nap fenn az égen,
Gyöngyharmat csillogott virágon, levélen!
S a hogy a nagy, sötét erdőbe beértek,
Fájó csalogánydal köszöntötte őket!...

Hát a mint így mennek, mentek, mendegéltek,
Egy bársonyos fűvű tisztaságra értek,
S itt a vadászlegény mogorván megállva,
Kirántotta törét s ráfogta a lányra!...
„Végórád közelget!... gyönyörű mostohád
Hozta ezt a veszélyt Hófehérke reád!...
Ő parancsolt rám, hogy öljelek meg téged,
Imádkozz Istenhez!... rövid már az élted!“ ...

— Hófehérke arcza, fehér lett e szóra...
Szelid mostohája ilyen gonosz volna?...
Halálát kívánná!?... nem lehet, nem lehet!...
S ragyogó szemével a vadászra meredt...
De a legény arcza sötét volt, mogorva,
Nemhogy a szívében szánakozás volna,
Villogó szemével úgy nézett a lányra,
Mint az éhes farkas a szelid bárányra!...

„Ne tétovázz sokat, kérdd az Istent, mondom!
Nincs játszani időm, temérdek a dolgom!“ ...
— Térdre hullott a lány a goromba szóra,
Megeredt a könnye arczán végig folyva ...
Térdre hullt az erdő sötét pázsitjára,
De a rémülettől nem jött szó ajkára,
Csak kicsiny kezeit tette össze félve,
S úgy könyörgött szótlan a vadászra nézve!...

Hát a mint így térdelt, a vadásznak szeme,
Gyémántként ragyogó könnyekkel lett tele!...
A villogó gyilkot messze elvetette,
Lehajolt a lányhoz, lassan felemelte:
„Kelj föl Hófehérke!... nem öllek meg téged,
Saját éltem árán mentem meg az élted!...
Hanem egyet mondok... rossz, gonosz mostohád,
Vigyázz, ne találjon soha többé reád!“ ...

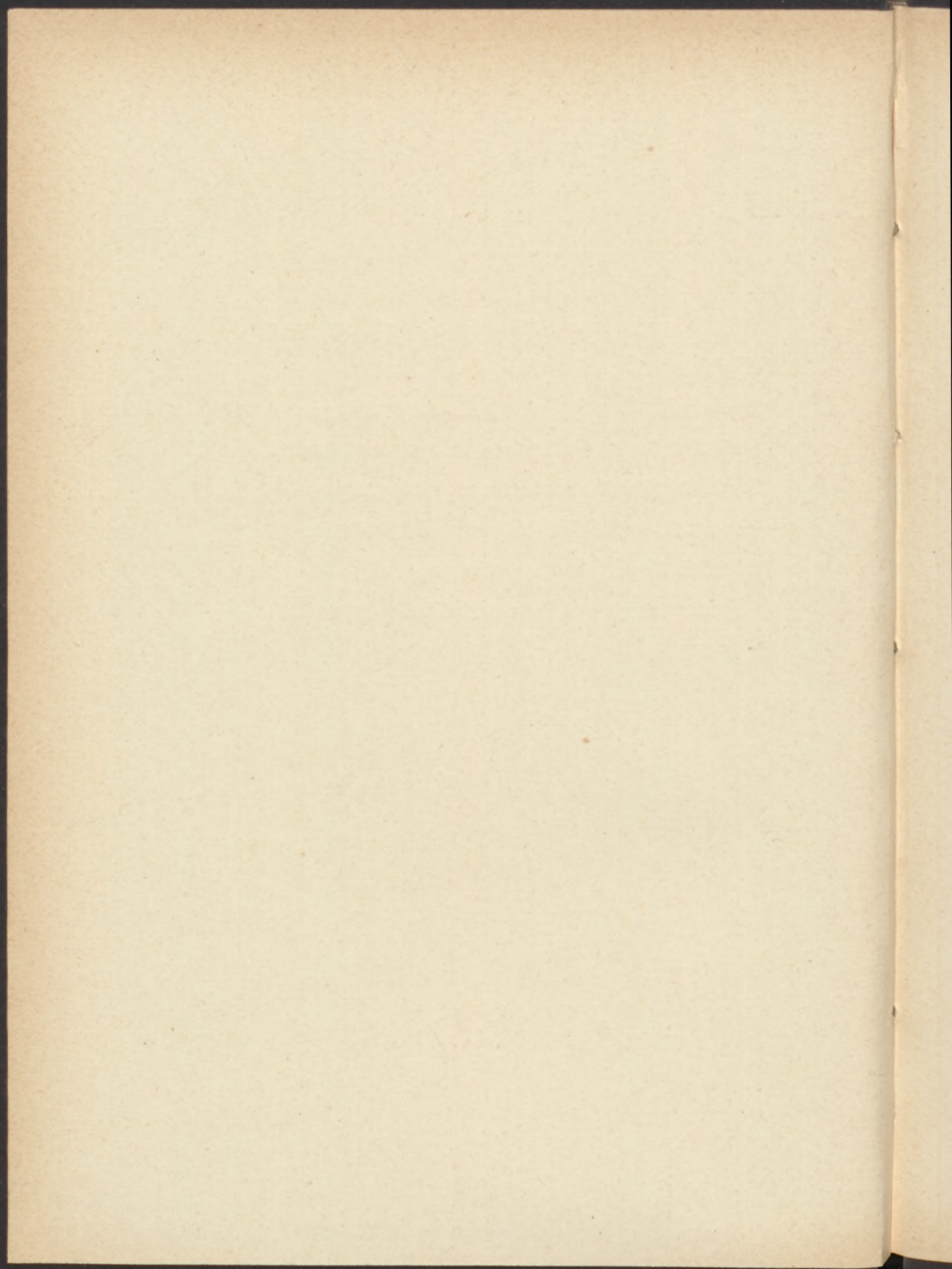
Igy szólott a vadász, aztán búcsút véve,
Megindult csendesen a nagy sűrűségbe! ...
Azon gondolkodott, mit mondjon a várba,
Ha kérdőre vonja a lány mostohája ...?
Hát a mint így töpreng, egyszerre zaj támad,
Mint hogyha valaki tördelné a fákat! ...
Feleszmélt a vadász, ijját kézbe vette,
S egy öreg fa mellé lapult várva, lesve! ...

Hát a mint ott figyel, fegyverrel kezébe,
Egy felbőszült vadkan csörtetett feléje! ...
S hatalmas agyarát a földbe bevágva,
Az erdő pázsitját csak úgy dúrta, hányta! ...
A vadász sem volt rest, fegyverét felkapta,
Mérgezett nyilvesszőt repített a vadba ...
Térdre esett a szörny, kinos üvöltése,
Messzire elhangzott az erdő csendjébe! ...

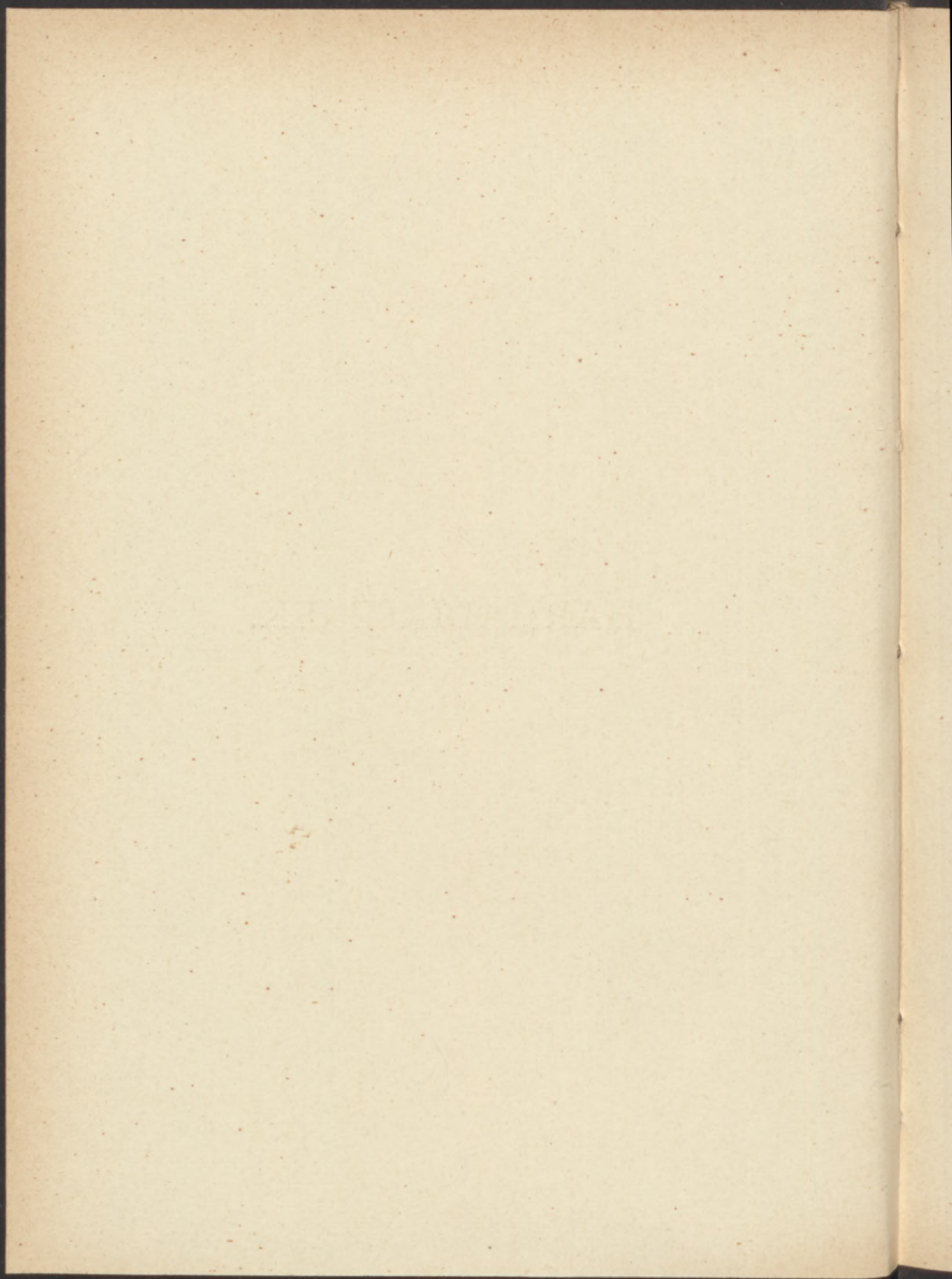
Tátongó sebével iszonyún vérezve,
Ott feküdt a nagy vad halálra sebezve,
És a mint ott feküdt, a bátor vadásznak,
Életét megmentő gondolata támadt,
Éles vadászkését zsebéből kivette,
A lelőtt vadkannak szügyét felmetszette!...
Kivette a szívét s tarsolyába zárva,
Most már vigan indult fel az öreg várba!...

... A nagy erdő mélyén siránkozva, félve,
Állott a királylány, a kis Hófehérke,
A haja szétbomlott, nem volt reá gondja,
A szívét, a lelkét, hej! nagyobb bú nyomta!...
Hová menjen most már, hisz a meddig láthat,
Nem talál egyebet csak százados fákat,
S a mint így töprengett segílyt várva, lesve,
A nagy rengetegre leszállott az este!...

Kigyuladt a csillag fenn a magas égen,
Elpihent a madár erdei fészkében,
S a nyájas szelid hold halavány világa,
Ezüstös fényt hintett a vén mohos fákra!...
S a sötét lombokon százszor megrezegve,
Keresztül szűrődött halvány, fehér leple,
Ráteríté fátylát levélre, virágra,
Csendes nagy erdőben síró királylányra!...

HARMADIK ÉNEK.

Hogyha már nincs senki ezen a világon,
A ki biztatással, jó szóval szolgáljon,
Ne essünk kétségbe, van Isten az égben,
Oltalmat nyer nála szegény, szerencsétlen!...
Menhelyet lel nála az anyátlan árva,
Hogyha bizalommal könyörög hozzája!...
A kis királylány is kezét összetéve,
Buzgó imát küldött fel a magas égbe!...

Holdas nyári éj volt... benn az erdőségben,
Ünnepi csend honolt, pihent minden mélyen!...,
Csak az alvó madár rezzent meg a lombtól,
A mely meg-megingott egy-egy fuvalomtól!...
Madárének elhalt, elpihent a lárma,
Semmi sem hallatszott csak a lány imája,
A mely bizalommal, áhitattaljesen,
Szállott szellő szárnyán az égbe csendesen!...

„Végtelen jó Isten! bizalmam, reményem,
Ki a felhők felett lakol a nagy égben,
Ki harmatot hintesz mezőre, virágra!...
Hasson fel Tehozzád az árva imája!...
Elhagyatva állok a nagy rengetegbe...
Szükségem van Te rád, szent segítségdre...
Jer vezess ki innen, hiszen nálad nélkül
E helyen halok meg bánattól, éhségtől!...

Gyámolitóm nincsen, csak Te édes Atyám!...
Benned van bizalmam, Te fogsz vigyázni rám...
Te mutatsz majd utat, hová, merre menjek,
Te adsz majd nyugalmat félő gyermekednek!...
Te bünteted majd meg gonosz mostohámat,
Te vigasztalod meg jó öreg atyámat,
Te vezetsz majd vissza ölelő karjába,
Te hozol örömet élte alkonyára!“ ...

... Az árva imája elhangzott az éjbe,
Csalogány-dal zengett az erdő mélyébe,
Hófehérke pedig reménynyel szívében
Megindult csendesén a keskeny ösvényen!...
A fehér holdvilág reszkető sugára
Hintett ezüstös fényt a lányka útjára,
A ki meg-megállva, félve és remegve
Tört magának utat be a rengetegbe!...

A jó öreg király, hej! ha tudta volna,
Hófehérke lánya hol jár bujdokolva,
Dehogy hagyta volna a szegény kis árvát,
Kinék már az Isten fogta csak a pártját!...
Büszke, délczeg várnak egyik ablakába,
Ottan buslakodott a király magába,
Lehányta magáról a drága ruhákat,
Tanyát vert szívébe az emésztő bánat!...

Galambfehér haja széjjel volt bomolva,
Azt sem simitá el, nem volt arra gondja!...
Folyton előtte állt a kis Hófehérke,
Kit a farkas tépett össze az erdőbe!...
Mert a rossz mostoha, eltakarván vétkét,
Hogy ő pusztítá el a kis Hófehérekét,
Azt hazudta csalfán, álnok tettetéssel,
Hogy egy farkas tépte az erdőben széjjel...

Sirt az öreg király, majd kiapadt könnye,
Hogy meghalt a lánya, szerelmének gyöngye,
Hogy nincs most már senki ezen a világon,
A ki vénségére támaszul szolgáljon!...
— A rossz mostoha meg boldog volt szerfelett,
Hogy elpusztíthatta a szegény gyermeket:
Most már nem kerülte szemeit az álom,
Hisz — azt hitte — nincs szebb nála a világon!...

... A kis Hófehérke ezalatt remegve
Tévelygett, bolyongott a nagy rengetegbe!...
Kereste az utat sokáig hiába,
Leült végre sirva egy kidöntött fára,
A mely zöld mohával belepve egészen,
Hosszan nyújtózkodott végig az útfélen...
A kis királyleány reményét elvesztve,
Könnyes szemmel nézett a magas egekre!...

S a kicsiny csillagok csodás tűzben égve,
Nyájas biztatással intettek feléje,
Mintha mondták volna: „Ne félj szegény lányka,
Vigyáz a jó Isten mindig az árvára
S ha már nincsen senki, a ki ápol, szeret,
Gondol rád az Isten fenn a felhők felett!...
Ő ad meleg napfényt mezőre, virágra,
Utat talál hozzá az árva imája!“ ...

Letörölte könnyét a kis Hófehérke,
Visszatért a remény csüggedő szívébe!...
S a mohos fatörzsről csendesen felállva,
Ujra csak megindult a nagy éjszakába!...
Alig ment pár lépést a kicsiny ösvényen,
Halavány fényt látott a nagy messzeségben,
Lobogó mécsvilág, távoli tűz fénye
Intett az erdőn át biztatón feléje....

S mint hajótöröttnek, ki a sik tengeren
Gyöngé deszkaszálon evez reménytelen,
Szinte elmerülve az örvénylő árba,
Ha a mentő hajót közeledni látja,
Lankadt tagjaiba az erő visszatér,
S feledve nagy baját, harczol az életér:
Lázasan sietett a kis Hófehérke,
Arra, honnan a tűz lobogott feléje!...

Nevetett a szíve, pedig nem rég vérzett,
Végtelen öröm volt, a mit benne érzett...
Kimondhatlan öröm, tiszta, nemes hála,
A kis királylánynak csendes, halk imája,
A ki leborulva, kezét összetéve,
Buzgó imát küldött föl a magas égbe,
És az imádkozó Hófehérke felett
Lágyan borult össze az öreg rengeteg!...

Azután megindult a távol fény felé,
A mely oly nyájasan integetett elé,
De bizony beletelt jó hosszú időbe,
Mig eligazodott a sűrű erdőbe!...
Midőn az erdőből végre kiérkezett!...
A rózsás virradat nem messze lehetett,
A gönczölnek rúdja immár régesrégén,
Nyugovóra fordult a csillagos égen!..

Az erdőhöz közel parányi ház állott,
Annak ablakában látta a világot,
Megindult hát arra, hát hogyha a házba,
Valami jószívű emberre találna,
A ki vigasztalná, a ki pártját fogná,
Nyájas szeretettel beszélgetne hozzá,
A ki megmutatná az utat a várba,
Hol egy őszbeborult jó atyát találna!...

Mig ezen jártatta Hófehérke eszét,
Alig vette észre, hogy már oda is ért!...
Kopogott az ajtón, van e benn valaki,
De csak nem lehetett egy szót sem hallani!...
Megállt Hófehérke, hallgatódzni kezdett,
De csak nem zavarta semmi sem a csendet,
Mintha kihalt volna az egész ház tája,
Nem felelt senki sem a kopogtatásra!...

Gondolta a lányka: „Na! itt nincs senki sem!...
De azért benyitott a házba csendesen!...
El is ámult rajta a mit ott benn látott,
A csodálkozástól szinte felkiáltott!...
A fehér fal mellett a kicsiny szobába,
Hét parányi ágy állt szépen egy sorjába,
Sorba valamennyi meg volt rendre vetve,
De gazdája nem volt egyetlenegynek se!...

A kis ágyak mellett a szoba közében,
Kerek asztal állott megterítve szépen...
Apró tányérokkal, villával, késekkel,
Sulyosan megrakva drága ételekkel!...
És az asztal mellett piczi, apró székek...
— A kis királyleány mindent sorba nézett,
S vigan nevetgélve gondolkozott rajta,
Ilyen piczi házban ki lehet a gazda!?!...

— De nem találta ki, pedig sokat törte,
Szép fekete fürtű fejecskéjét érte!...
Mikor aztán látta, hogy semmire sem megy,
Leült az asztalhoz a királyi gyermek,
Nem kérdezte kié a sok drága étel,
Hiszen régen küzdött így is az éhséggel,
Hiszen kora reggel óta szomjan, étlen,
Bolyongott szegényke a nagy erdőségben!.. .

Minden tányérkáról evett egy falatot,
Minden kenyérkéből letört egy darabot,
Ivott egy keveset mindenik pohárból,
Hiszen, majd meghalt már a nagy szomjúságtól!...
Hogy aztán eloltá a szomját, az éhét,
Maglepte az álom a kis Hófehérkét,
Mint a virág körül az aranyos lepke,
Körötte röpködött, folyton kerülgette!...

Erőt is vett volna a királyleányon,
A ki végigterült az egyik kis ágyon,
De biz az rövid volt, nem neki volt szánva,
Nem tudott aludni a király leánya!...
Sorba megpróbálta valamennyi ágyat,
Hej de egy sem volt jó a fáradt leánynak,
De a hetedik ágy elég nagy lett végre,
Rá is feküdt nyomban a kis Hófehérke!...

Parányi kis kezét összetette szépen,
Hálakönny csillogott ártatlan szemében,
S imádkozni kezdett csendesen rebegve,
Hálaímat küldött fel a nagy egekbe!...
„Édes jó Istenkém! oltalmazó Atyám!
Megköszönöm szívből, hogy vigyáztál reám,
Hogy a rengetegben biztattál, vezettél,
Hogy e kis fészekbe hoztál, segítettél!...

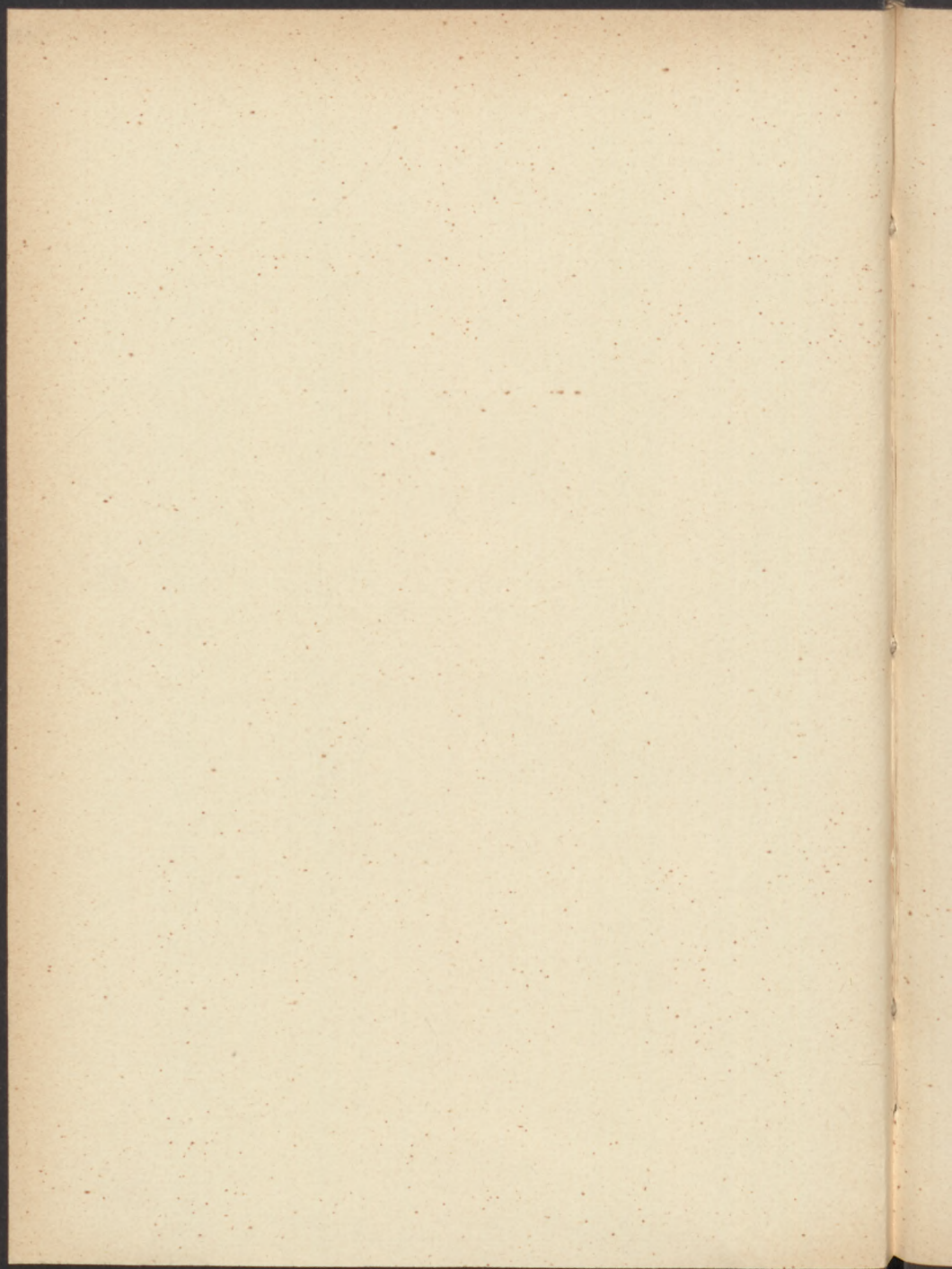
Vigasztald meg otthon jó öreg atyámat,
Áldott, nemes szívét ne ölje a bánat!...
Vezess vissza hozzá — légy örökre áldott,
Hiszen határtalan a Te nagy jószágod!...
Örömet, búmat, Teneked szentelem,
Vezess hozzá vissza édes jó Istenem!...
Vezess hozzá vissza mielőbb a várba,
Hadd borúljak sirva ölelő karjába!“ ...

...S míg így fohászkodott áhitatteljesen,
Imádkozás közben aludt el csendesen!
Halálra fáradva a sok szenvedésbe,
Édesen szunnyadott a kis Hófehérke!...
— Boldog gyermekálmok országában járva,
Visszaszállt a lelke a szülői várba,
Visszaszállt a lelke, s boldog volt szerfelett,
Hogy öreg atyjának keblén pihenhetett!

Kis gyermek volt újra, játszi, kicsiny gyermek,
Vidám kacajától erdő mező zengett!...
Lepkéket kergetett, futkározott, játszott,
Gondtalan szaggatta a réti virágot,
Melyek seregestül álltak az útjába,
S vigan mosolyogtak a királyleányra!...
Csengő hangon dalolt, vig volt szive, lelke,
A nehéz bánatot hirtől sem ismerte!...

Égbenyúló erdő vadvirágos mélyén
Édesen merengett a patak csörgésén,
S a szomszéd berekből áthallott hozzája,
A kis vadgalambok bánatos bűgása!...
— Hej! ha tudta volna szegény Hófehérke,
Hogy a boldogságnak milyen hamar vége,
Milyen hamar elszáll az aranyos álom,
Mint a csalfa lepke, himes könnyű szárnyon!...

NEGYEDIK ÉNEK.

Nem sokáig tartott a királylány álma,
Léptek hallatszottak künn az éjszakába,
Hét piczi emberke csákánnyal kezébe!...
Lépett be a házba, ahol Hófehérke
Aludta boldogan az igazak álmát,
De egyik sem vette észre a leánykát,
A kis Hófehérekét, hanem hát a helyett
A kis asztal mellett körbe telepedtek! . .

Hej! de milyen nagy volt a csodálkozások,
Hisz minden tányérról egy kevés hiányzott!...
Minden kenyérkéből letörve egy darab,
Mig ők távol voltak, ki járt itt azalatt!?...
Kérdő tekintettel néztek egy a másra,
De egyik sem tudott megfelelni rája...
S míg így tanakodtak a parányi törpék,
Megpillantá egyik a kis Hófehérkét!...

Volt aztán nagy öröm, sorba mind a heten
A kis királylányhoz lopództak csendesen...
Gyönyörködtek benne, suttogva beszéltek,
Hogy fel ne zavarják a kedves vendéget!...
De csak mindhiába, a kis Hófehérke,
Felébredt a zajra, s széttelített félve,
Nem tudta, hogy hol van, hogy jutott e helyre,
Csodálattal nézett a hét kis emberre!...

Soha életében ilyet még nem látott,
Mint e hét kis törpe, mely mellette állott!...
Három arasz sem volt egynek a nagysága,
Mégis derékig ért mindnek a szakála!...
Az arczuk öreg volt, mély redőkkel fedve,
Hajukat a tél már hófehérre lepte,
De szemükben ott volt a szeretet lángja,
Jóságosan néztek a királyleányra:

„Ne félj Hófehérke, ismerünk mi téged!...
Szívesen is látunk, mint kedves vendéget...
Legalább vigabb lesz a mi csöndes házunk,
Mintha otthon volnál, úgy élj itt minálunk!“...
— Nem is félt ám többet a kis Hófehérke,
Vidáman tekintett a nyájas törpékre,
Nagy dáridót csaptak, vigan ittak, ettek,
Hét országra szóló jó barátok lettek!...

... Mig ők mulatoztak, az alatt a várba
Elégedetten élt a lány mostohája...
Tudta, ő a legszebb, legalább úgy vélte,
Nem is hitte volna, hogy él Hófehérke!...
— Mihelyest a hajnal az égen feltetszett,
A gonosz mostoha öltözködni kezdett,
A kis varázstükröt kezeibe vette,
Hogy ki most a legszebb, kaczagva kérdezte!...

A kis tükör pedig így szólt: „Jó asszonyom! —
A mit mostan mondok ne vedd tőlem zokon!...
Te volnál a földnek legeslegszebb éke,
De szebb a törpéknél a kis Hófehérke!!!
Szelidebb a szeme, fehérebb a nyaka,
Pirosabb az ajka, ragyogóbb a haja...
Bársonyos orcáján szebben nyit a rózsá,
Nincs a földön senki, ki nála szebb volna!“...

A gonosz mostoha ennek hallatára
Halotthalaványan tántorodott hátra,
Feje szinte szédült, forgott minden véle,
„Tehát él, nem halt meg a kis Hófehérke!?” ...
Tehetetlen állt ott bosszútól lihegve,
Gondolkozott rajta, hogy mit is tehetne! ...
Aztán felkaczagott: „Megtaláltam végre! ...
Majd elpusztítlak én hitvány Hófehérke!” ...

... Elfeküdt már a nap, beállott az alkony,
Biborfény ömlött el a magas égbolton ...
Elhanyagló napnak utolsó sugára,
Aranyos fényt hintett a törpék házára! ...
Hófehérke ott ült a ház ablakába,
Egész elmerülve a szorgos munkába,
Varrt ott szorgalmasan és észre sem vette,
Hogy nem soká beáll már a sötét este! ...

A mint ott dolgozik, lépéseket hallott,
Kiváncsi volt reá, hogy valjon ki jár ott!?...
Kinézett ablakán előrehajolva,
S akkor látja, hogy egy meggörnyedt anyóka
Rongyokba burkolva, kosárral kezébe
Csendesen csoszogva közeleg feléje...
„Mit árul nénike!? — kérdezte a lányka —
Vennék, ha nem volna nagyon nagy az ára!”

„Áldja meg az Isten! — kisasszonykám, lelkem,
Azt hittem meghalok, a míg ideleltem,
Egész nap bolyongtam sirva, eltévedve,
A sötét vadonba, a nagy rengetegbe!...
Fésűket árulok, gyönyörű fésűket,
Nézze meg lelkecském!... olcsón adom őket!...
Hogyha megengedi, bemegyek a házba,
Hadd tüzzem a fésűt magam a hajába!”...

Nyájas mosolygással, a saját vesztére,
Behívta az asszonyt a kis Hófehérke:
„Jöjjön be néni!... mindjárt itt az este,
Hogy ha tovább menne, tudom eltévedne...
Ne is menjen tovább, maradjon itt nálunk,
Befogadja magát a mi kicsi házunk...
Igaz ugyan így is sokan vagyunk benne,
De hát ilyen későn, hová merre menne!?”

„Jaj! édes galambom! — szólott rá az asszony —
Sohse édesgessen, sohase marasszon,
Jaj! dehogy maradok; sietős a dolgom,
Rengeteg munka vár holnap reggel otthon!”...
— S mig beszélt a fésűt beszúrta a lányka
Gyönyörű, ragyogó, fekete hajába,
A haján keresztül a feje bőrébe,
Felsikoltott tőle a kis Hófehérke!...

Ájultan rogyott a szoba padlójára,
Halotthalaványság ült az orcájára!...
Megeredt gyönyörű biborpiros vére,
Ugy nézett ki épen, mintha nem is élne!...
A rossz asszony pedig gyönyörködve látta,
Mint fekszik vérében a király leánya,
Aztán elsietett, hogy tetten ne ériék,
Ott hagyva a földön szegény Hófehérkét!...

Mint egy szép virágszál, amely le van tépve,
Ugy feküdt a földön a kis Hófehérke,
Szeme lecsukódva, szétbomolva haja,
Szerencse, hogy beállt künn már az éjszaka!...
Hazajöttek hamar a parányi törpék,
Szemükbe is ötlött mindjárt a sötétség,
A ház ablakában a mécses sem égett,
Semmi sem zavarta a nagy csendességet!...

Telve sejtelemmel léptek be a házba,
Meggyújták a mécsest gyorsan, hamarjába,
Mely alig veté szét halavány világát,
Meglátták a földön a királyleányát!...
Vértócsában feküdt a kis Hófehérke,
Sirva borultak le a törpék melléje,
Sirva költögették, de csak mindhiába:
Nem felelt szavokra a királyleánya!...

A mint ott siratták, az egyik meglátta
A ragyogó fésűt a leány hajába...
Szörnyű kinnal, bajjal kihúzták belőle!...
Minden fésűfognak véres volt a vége!...
„Ki tette? ki tette? — tépelődve kérdték —
Ki ölte meg véle a kis Hófehérekét!...
Hátha a királyné, gonosz mostohája!?”...
S ellepte szemüket a sűrű könny árja!...

Könnyhullatás között vették fel a lánykát,
Hogy magához jöjjön, sokáig próbálták!...
S a kis királyleány felnyitá a szemét,
Néma csodálattal tekintett szerteszét!...
Ugy tűntek föl neki a mult események,
Miként elmosódott, zavart álmokképek!...
Sok időbe tellett, a míg aztán végre
Egész magához jött szegény Hófehérke!...

A kis törpék pedig örültek szerfelett,
A ki eddig nem sirt, most az is könnyezett...
De legjobban örült a szép Hófehérke,
A midőn ráismert a hét kis törpére!...
Aztán elbeszélte sorba egyre-másra,
Mint bocsátotta be az asszonyt a házba...
A hosszú beszédbe szinte belefáradt,
A míg mesélgetett a hét kis gazdának!

S a mig elbeszélte, a parányi törpék
Részvétellel hallgatták a szép Hófehérekét,
Azután intették, vigyázzon magára,
Ne hagyjon bejönni senkit sem a házba...
„Ilyet többé ne tégy!... látod Hófehérke!...
Majd az életeddel fizettél meg érte...
Ha nem vagyunk itthon, bárki jöjjön, érted?...
Be ne bocsásd ide!... Ugy-e? megígéred!?...

Ha meghaltál volna, micsoda nagy bánat
Szállotta volna meg ezt a piczi házat,
- Hogy siratnánk téged, a szívünk hogy fájna!...
Hisz te vagy e háznak ragyogó világa!...
A ki most is itt volt, hogy bajt hozzon reád,
Több a bizonyosnál, hogy gonosz mostohád!...
Egyedül csak neki lehet érdekébe,
Hogy így elpusztítson szegény Hófehérke!“ ...

... Sirva fogadta fel a kis királyleány,
Nem bocsát be többé senkit sem ezután!...
S csendesen lezárta fáradt szempilláját...
A kis törpék pedig nem zavarva álmát,
Csakhamar mindnyájan nyugovóra tértek,
Itt volt az ideje már a pihenésnek!...
— Elcsendesült minden s a kicsiny szobába
Lopva betekintett a holdnak sugára!...

Sorba végig nézett valamennyi ágyon,
Meg is akadt szeme a királyleányon,
A ki mély álomban aludt ott csendesen,
Gyönyörködött benne hosszasán, édesen!...
Csendes volt odakünn a nyári éjszaka,
Csak néha hangzott fel a csalogány dala,
Mely a kis kert alatt, az ösvény mentében,
Csattogott zokogva fájdalmasan, szépen!...

... A gonosz mostoha vidámsággal telve
Érkezett a várba pirosló reggelre!...
Ragyogott a szeme, magas volt a kedve,
Hogyha meg nem látnák, tánczra kerekedne!...
Hálósobájába mihamar felérve
A kis varázstükröt felvette kezébe:
„Mondd meg varázstükröm azt az egyet nékem,
Ki a legeslegszebb a földkerekségen!?“ ...

Bezzeg, hogy oda volt ám a feleletre,
Hamar le is szállott egetverő kedve,
Mert ismét azt mondta a varázstükrörke,
Hogy szebb a törpéknél a kis Hófehérke!...
Szelidebb a szeme, fehérebb a nyaka
Pirosabb az ajka, ragyogóbb a haja,
Bársonyos orezáján szebben nyit a rózsza,
Nincs a földön senki, ki nála szebb volna!...

A gonosz mostoha szinte sirt dühében,
Hogy van nála még szebb a földkerekségen!...
Dúsan aláomló aranyhaját tépte,
Hogy még most sem halt meg a kis Hófehérke!...
Aztán felöltözött parasztos ruhába,
Gyönyörű almákat tett egy kosárába
Szép, selyem keszkenőt kötött a fejére,
Gyönyörködve állott a tükör elébe!...

Aztán az almákból kiválasztott egyet,
Félig volt megérve, épen a legszebbet,
A fele piros volt, a fele meg sárga,
Két darabra szelte a lány mostohája!...
A pirosabb felét bekente méreggel,
S ismét összetette gondos figyelemmel,
Azután megindult, siettette léptét,
Nem szenvedhette már a kis Hófehérkét!...

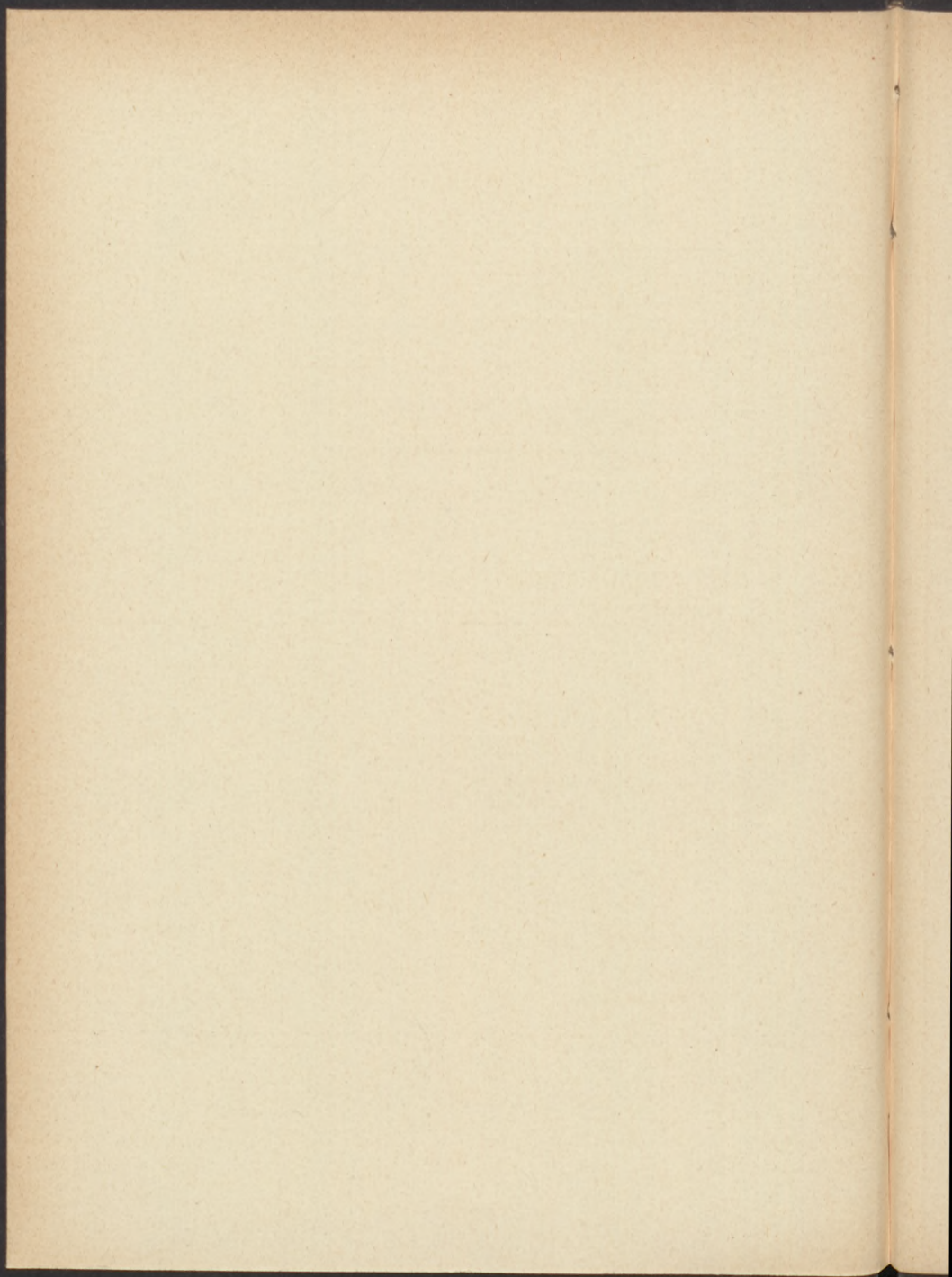
Rövidebb uton ment, sietett szerfelett,
De mire odaért, mégis csak este lett!...
A törpék házában mécsesvilág égett,
Kihallott belőle a jókedvű ének!...
A királylány dalolt, terített javába,
Nyitott ablak mellett a kicsiny szobába...
Dala messze hangzott, messze szállt az éjbe,
Boldog volt szerfelett a kis Hófehérke!...

... A gonosz mostoha a kis házhoz érve,
Az almás kosárkát letette a földre,
S mézédesszavakkal beszólt az ablakon:
„Ej! de jó kedve van galambom, angyalom!...
Vig dalával majdnem fölveti a házat,
Látszik, hogy fiatal, nem érte még bánat!...
Nem vesz édes almát kisasszonykám, lelkem!?...
Gyönyörű szép alma, a fájáról szedtem!”...

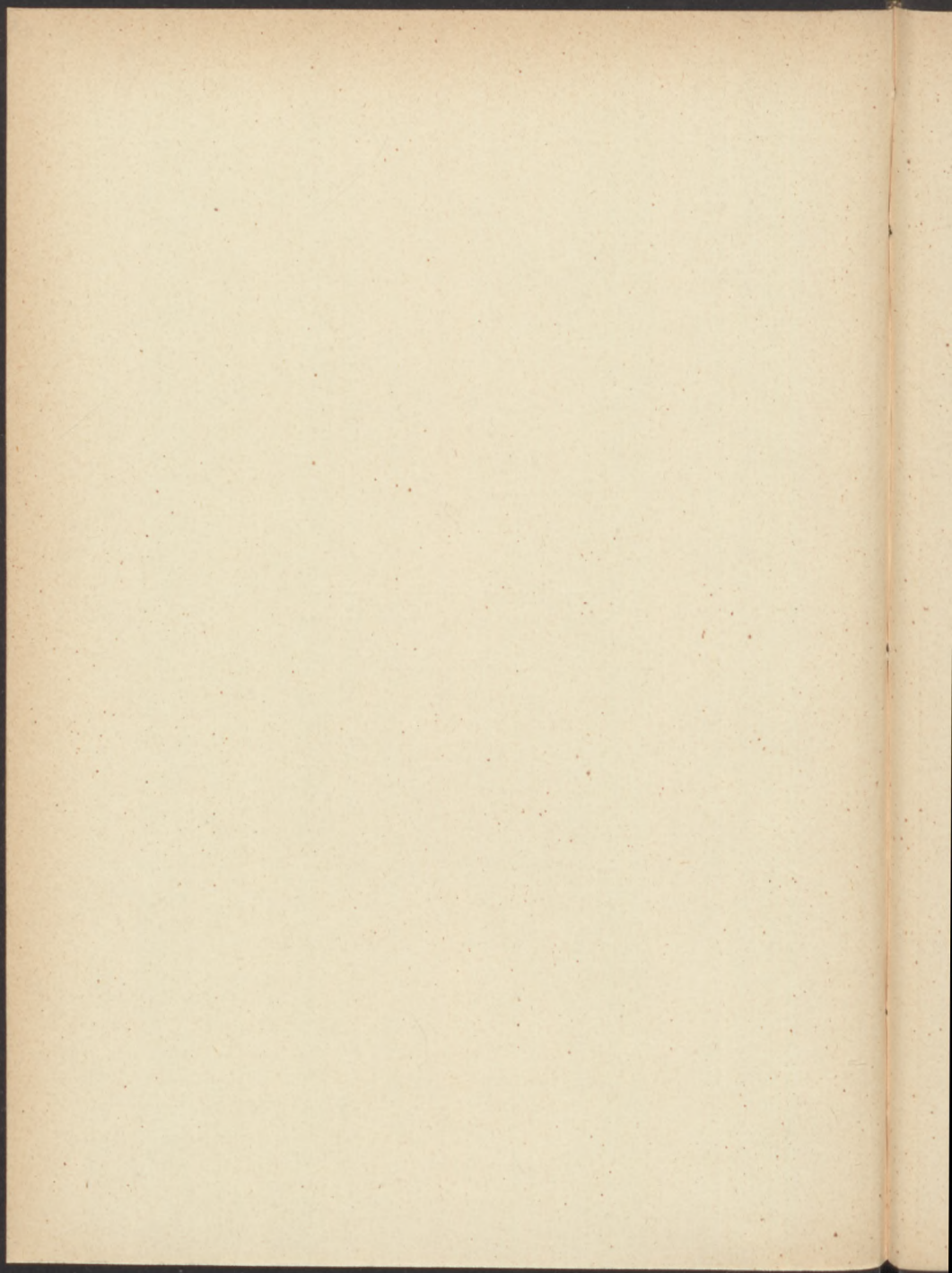
Sápadt lett a lányka a hizelgő szóra,
Mintha ezt a hangot már hallotta volna!...
Olyan ismerős volt, s még se tudta kié,
Csodálkozva nézett a kis ablak felé!...
Szép paraszt menyecske nevetett be rajta:
„Vegyen kisasszonykám! olcsó ez az alma,
Kettévágok egyet, meg is kóstolhatja,
— S már oda is nyújtá — fogja eszemadta!”...

Gondolta magában a kis Hófehérke:
Hogyha elfogadom, mit hibázom véle?...
Hiszen nem ereszttem magamhoz a házba;
— S bele is harapott a mérges almába!...
De bezzeg késő volt, mikor már megbánta,
Megakadt a torkán az alma csutkája!...
Gúnykaczaj hangzott fel a kis ablak alatt:
— „Gonosz Hófehérke!... elpusztítottalak!”...

A királylány pedig halotthalaványan,
Tántorgott, szédelgett a kicsiny szobában,
Aztán élettelen összerogyott végre,
Holtan borult oda a szoba földjére ...
Halvány rózsaszín lett biborpiros ajka,
A kis királyleány szegény meg volt halva;
Ébenszínű haja össze volt bomolva,
Szegény öreg atyja hej! ha látta volna!...

ÖTÖDIK ÉNEK.

A hajnal rózsapirt öntött már az égre,
A midőn a törpék hazajöttek végre,
Bányában dolgoztak egész hosszú éjjel,
Aranyat fejtettek csákánynyal, fejszével!...
Hát hogy hazaértek, a király leányát
A szoba padlóján meghalva találták;
Mivel élesszék fel, tanakodtak rajta,
Hasztalan volt minden, meg volt szegény halva!...

Bánattal eltelve a földről felvették,
Virágokkal takart ravatalra tették!...
Aranyos szemfedőt borítottak rája,
Ugy feküdt ott szépen a királyleánya;
Arcza halovány volt, kéze összetéve,
Örök álom borult szép, szelid szemére...
Mint letört rózsaszál a hófehér havon,
Feküdt Hófehérke a bús ravatalon!...

Kristályüvegből volt a lány koporsója,
Maga meg ott feküdt selyembe, bársonyba,
Nagy kesergés között ott vigyázott rája
Reggeltől estelig hét kicsi gazdája;
Reggeltől estelig, késő éjszakánál,
Mindig csak ott voltak a ravatalánál,
Sirni se tudtak már, a könnyük kiszáradt,
Megtörte szívöket az emésztő bánat!...

De hát nem is csoda, hiszen úgy szerették
A kis királyleányt, a kis Hófehérkét,
Nem tudták letenni, le a hideg földre,
Nem tudtak megválni semmiképen tőle;
Hisz Hófehérke volt lelkük boldogsága,
Ő hozott örömet a szomorú házba,
Mely most szomorubb volt, mint azelőtt régen,
Tán a legszomorúbb a földkerekségen!...

Mint a puszta fészek, melynek madárcája,
Elköltözött messze, délvidéki tájra,
Egész elcsendesül, egész ki van halva,
Bánatos őszi szél sivit által rajta:
Úgy nézett ki épen a törpéknek háza,
Koporsóban feküdt dalos madárcája;
De még így is szép volt, szép volt mintha élne
A kis királyleány, a kis Hófehérke!...

Mint hogyha szép volna hosszú, örök álma,
Szelid mosolygásra állott piczi szája...
Csak arcza volt fehér, mint a drága márvány,
Fagyasztó hidegség ült minden vonásán!...
A kedves szemeknek kialudt a fénye,
Arczáról a rózsát a halál letépte!...
S a kis királyleány azért mégis szép volt,
Mint téli éjszakán a csillagos égbolt!...

Soká tanakodtak rajta a kis törpék,
Hová temessék el szegény Hófehérkét!?...
Nem tették volna le semmiért a földbe,
Nem földbe való az, föl a magas égbe,
Mert annak a lánynak angyal volt a lelke,
Földi nyugvóhelyet az nem érdemelne!...
S míg így tanakodtak, eltökélték végre,
Kiteszik egy magas hegynek tetejébe!...

Ki is tették volna, csakhogymásnap reggel,
Egy királyfiú jött fényes kísérettel,
Hamar be is nyitott a törpék házába,
Hát a hét kis törpét mély gyászban találta!...
Sorba térdelve a kis koporsó mellett,
Szomorú, bánatos hangon énekeltek,
Csendes bús éneket, úgy hogy hallatára
Könny gyűlt a királyfi szemepillájára!...

Mikor már vége volt, elzengett az ének,
Köszönt a királyfi a hét kis törpének,
Azután így szólott a halottra nézve:
„Kivánjatok bármit, én megadom érte,
Fele vagyonomat, vagy ha kell egészen,
Minden földi jussom, minden örökségem,
Úgy vigyázok reá, mint a két szememre...
Virág közzé teszem legszebbik termembe!“...

A hét törpe közül a legnagyobb szólott:
„Ne kívánj jó uram tőlünk nehéz dolgot!...
Tudod, hogy szeretjük a király leányát,
Kinek itt a földön sohse leled párját!...
Dehogy adnánk pénzért, dehogy gazdagságért,
Dehogy a világnak minden országaért,
De, ha megígéred, hogy vigyázol rája,
Tied lesz a földnek legszebbik leánya!...

De egyet kikötünk, ha már oda adjuk,
Engedd meg legalább, hogy néha láthassuk!...
Sirjuk ki magunkat, jól esik ez nekünk,
Hiszen ő volt a mi büszkeségünk, fényünk!“ ...
— Hej! megörült erre, a délczeg levante,
Kezét a kis törpe kezeibe tette!...
Fénylő tekintettel felnézett az égre,
Örömkönny csillogott ragyogó szemébe!...

„Felfogadom nektek, hogy a mig én élek.
Jól gondját viselem a Hófehérekének,
S érjen bármilyen sors, boldogság, vagy bánat,
Hiven őrzöm mindig e szép virágszálat, ...
Ha a szívetek fáj kimondhatlan, nagyon,
S a könny enyhítene a nehéz bánaton! ...
Jöjjetek bármikor szívésséggel látlak,
Nyugovóhelyéhez a királyléánynak!“ ...

— A hét törpe szeme könnyes lett e szóra:
„Hej! de csak a válás oly nehéz ne volna,
De ha rágondolunk a nehéz órára,
A szívünk, a lelkünk ugyan hogy ne fájna!?, ...
Hanem azért vidd el! ... jobb helyen van nálad,
Hadd tegye boldoggá most már a te házad! ...
Tied lesz a lányka, mi meg oda, járunk
Siratni elveszett, régi boldogságunk!“ ...

... Aztán a koporsót a hét siró törpe,
Kivitte csendesen a kis ház elébe!...
Kristályhintó állt ott, hat fehér ló benne,
Félig eltakarva bársonyba, selyembe...
Szép aranyos szerszám volt reájuk rakva,
Arany, ezüst, gyémánt volt a foglalatja,
Vakitón csillogott mindeniknek fénye,
Szégyenkeznék a nap, hogyha reá nézne!...

Az üvegkoporsót feltették vigyázva,
Mélyen aludt benne a király leánya,
Aztán megindultak a tüzes paripák,
Vitte a királyfi halott menyasszonyát!...
Vitte a királyfi boldogsággal telve,
Minden forró vágya ime be van telve,
Hát, a mint így mentek, zivatar módjára,
Megzökkent a kocsi egy kerékvágásba!...

És ime mi történt?... a nagy zökkenésre
Felnyitá a szemét a kis Hófehérke!....
A mérgezett alma kiesett torkából,
Felébredt a lányka hosszú mély álmából...
A nagy boldogságtól megremegve, félve
Nézett a királylány a szép leventére,
A ki, rászégezve nefelejtskék szemét,
Gyorsan fölnyitá a koporsó födelét!...

„Lépj ki koporsódból gyönyörű angyalom,
Minden boldogságom, édes menyasszonyom!...
Bizony már azt hittem, sohsem kelsz fel többé,
Sohasem zárhatlak kitárt karom közzé!...
Add ide kis kezed, tekints a szemembe!...
Te vagy belevésve szívembe, lelkembe...
Boldog sohsem lennék, nélküled nem élnék!“...
— Így szólítá szépen a kis Hófehérekét! ..

Sirt a boldogságtól a király leánya,
Sirva borult oda az ifjú karjába,
Szép, sötét szemében mennyei tűz égett,
Midőn a királyfi szemeibe nézett!...
A királyfi pedig kebelére vonta,
Boldogságban úszva ölelte, csókolta!...
Mézédes szavakkal enyelegve kérte:
„Leszel e az enyém lelkem, Hófehérke!?...”

Aranyos koronát teszek a fejedre,
Félve betakarlak bársonyba, selyembe!...
Boldogságban élsz majd, nem lesz semmi gondod,
Teljesítek mindent, mielőtt kimondod!...
Jaj! csakhogy enyém vagy angyalom, szerelmem!...
A szived a szívem, a lelked a lelkem,
Szerelem a szived, tisztaság a lelked,
Piczi piros ajkad égő csókra termett!“ ...

Hófehérke pedig nem szólt csak nevetett,
Repesett a szive, boldog volt szerfelett!...
Azt hitté álmodik, hogy tán nincs is ébren,
A legboldogabb volt a földkerekségen!...
Ki is híresztelték hetedhét országra:
„Esküvőjét tartja a király leánya,
Feleségül veszi a Nap-király fia,
Széles e világon a legszebb dalia!” ...

Nosza! lett nagy öröm az egész országban,
De talán legnagyobb a királyi várban,
A hol a jó király, Hófehérke atyja,
Beteg volt már nagyon, fejét bűnnek adta!...
De mikor meghallá, hogy él a kis lánya,
Dehogy maradt volna tovább is az ágyba!...
A szörnyű nagy öröm meggyógyítá egybe,
Nem fájt már a szive, magas volt a kedve!...

Arany hintójába mindjárt befogatott,
A szomszéd Nap-király várába hajtatott!...
A hat szép paripa, mint a tüzes sárkány
Ragadta a hintót a szélvihar szárnyán!...
Hamar is odaért a király a várba,
A hol Hófehérke szívszakadva várta,
Azt a boldogságot, azt a nagy örömet
Elgondolni talán, leírni nem lehet!...

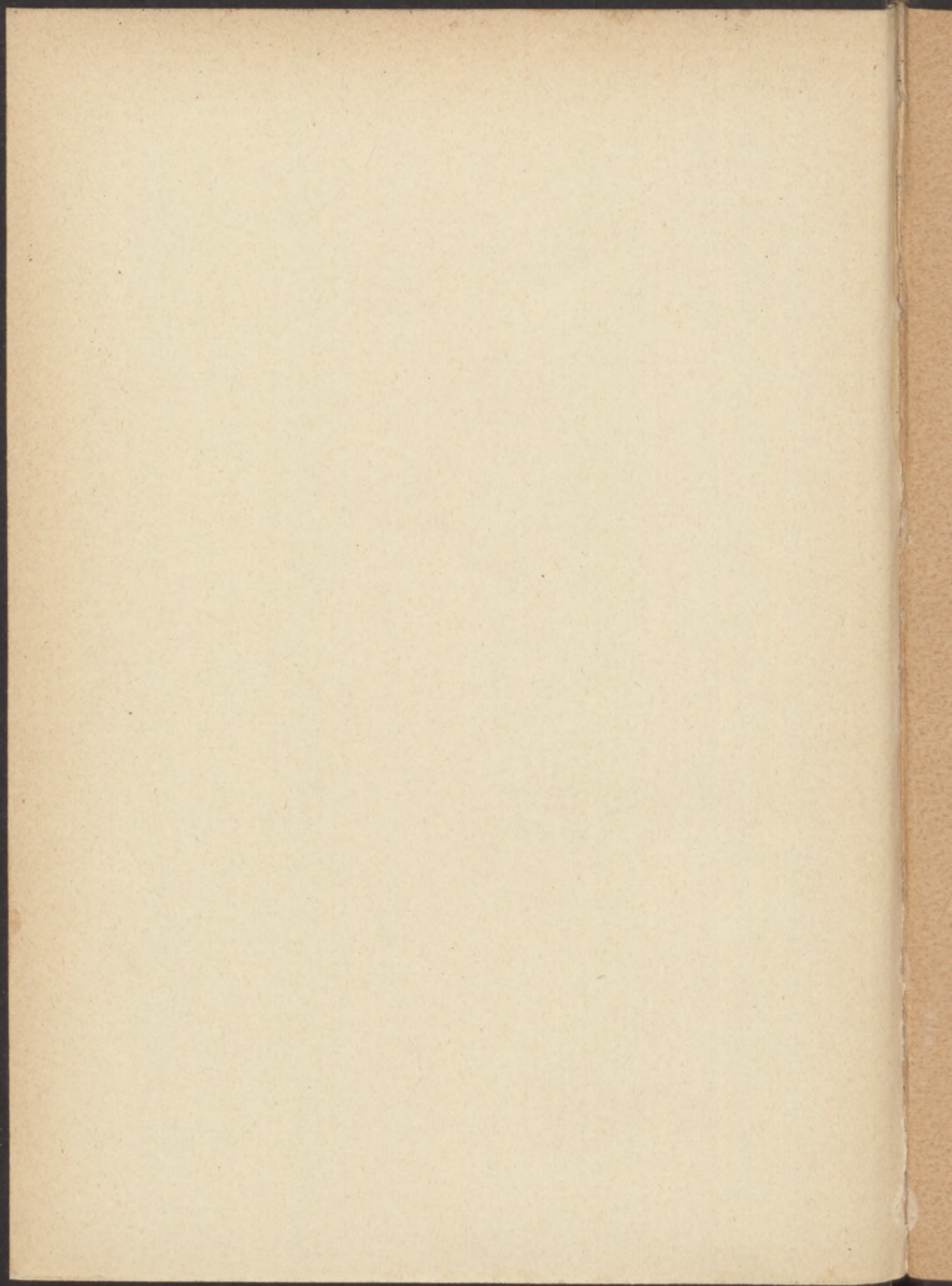
De bezzeg nem örült a lány mostohája,
Midőn az örömhír eljutott a várba
A nagy ijedtségbe egészen beteg lett,
Őt már nem is hívták, neki menni kellett!...
Hasztalan volt sirás, minden szabadkozás,
Menni kellett neki, itt volt a számadás,
Sok gonoszságot tett, nagyon sokat vétett,
Nem marad büntetlen sohasem a vétek!...

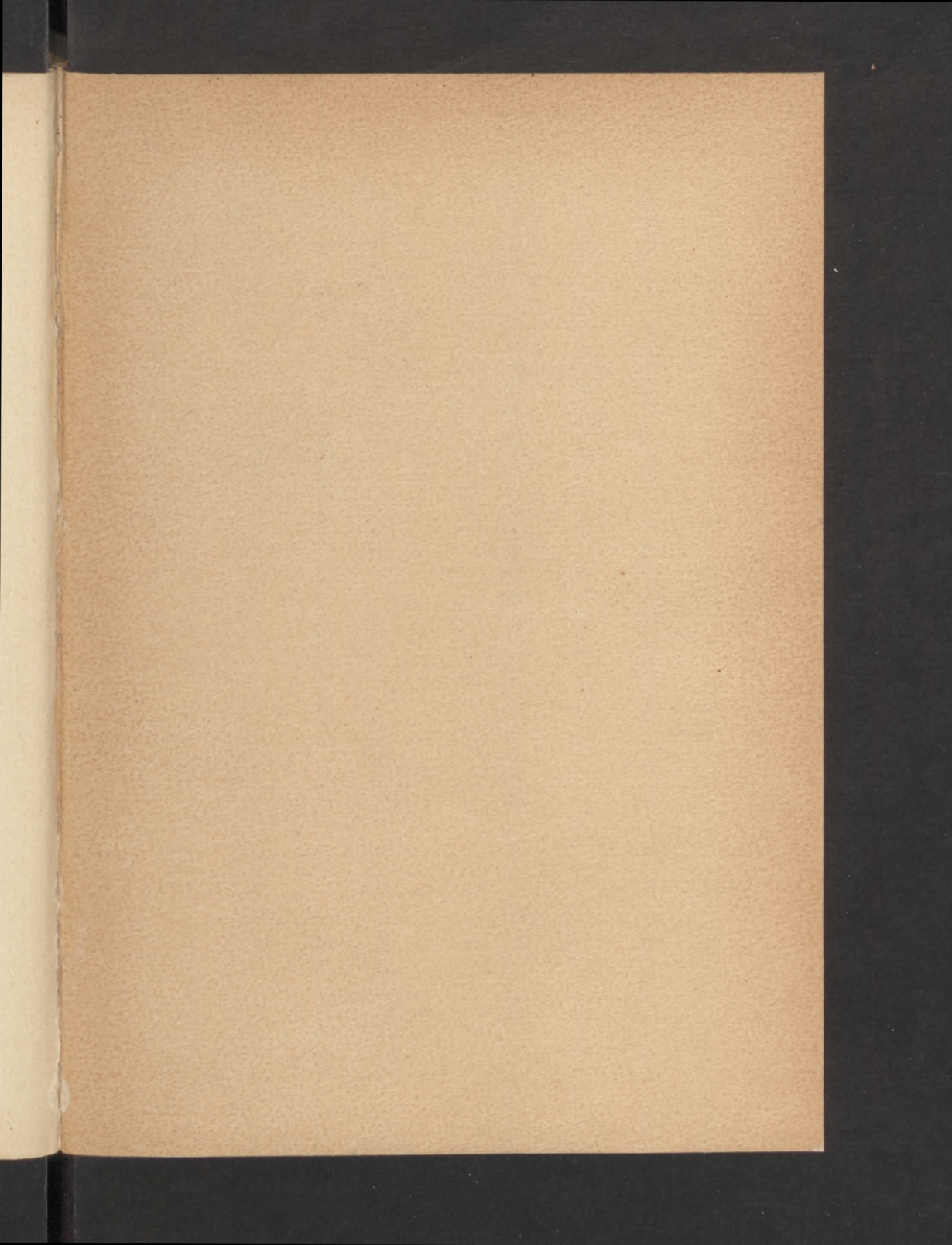
Fenn a várban aztán lakodalmat csaptak,
Hét nap, hét éjen át mindig csak mulattak!...
Az volt lakodalom! az volt aztán lakzi,
Biz olyat manapság nem igen láthatni!...
Végtelenül örült a szép Hófehérke,
Ott volt hét gazdája, a hét piczi törpe,
A kiknél ő lakott, a kik úgy szerették,
Mint eltévedt árvát a házukba vették!...

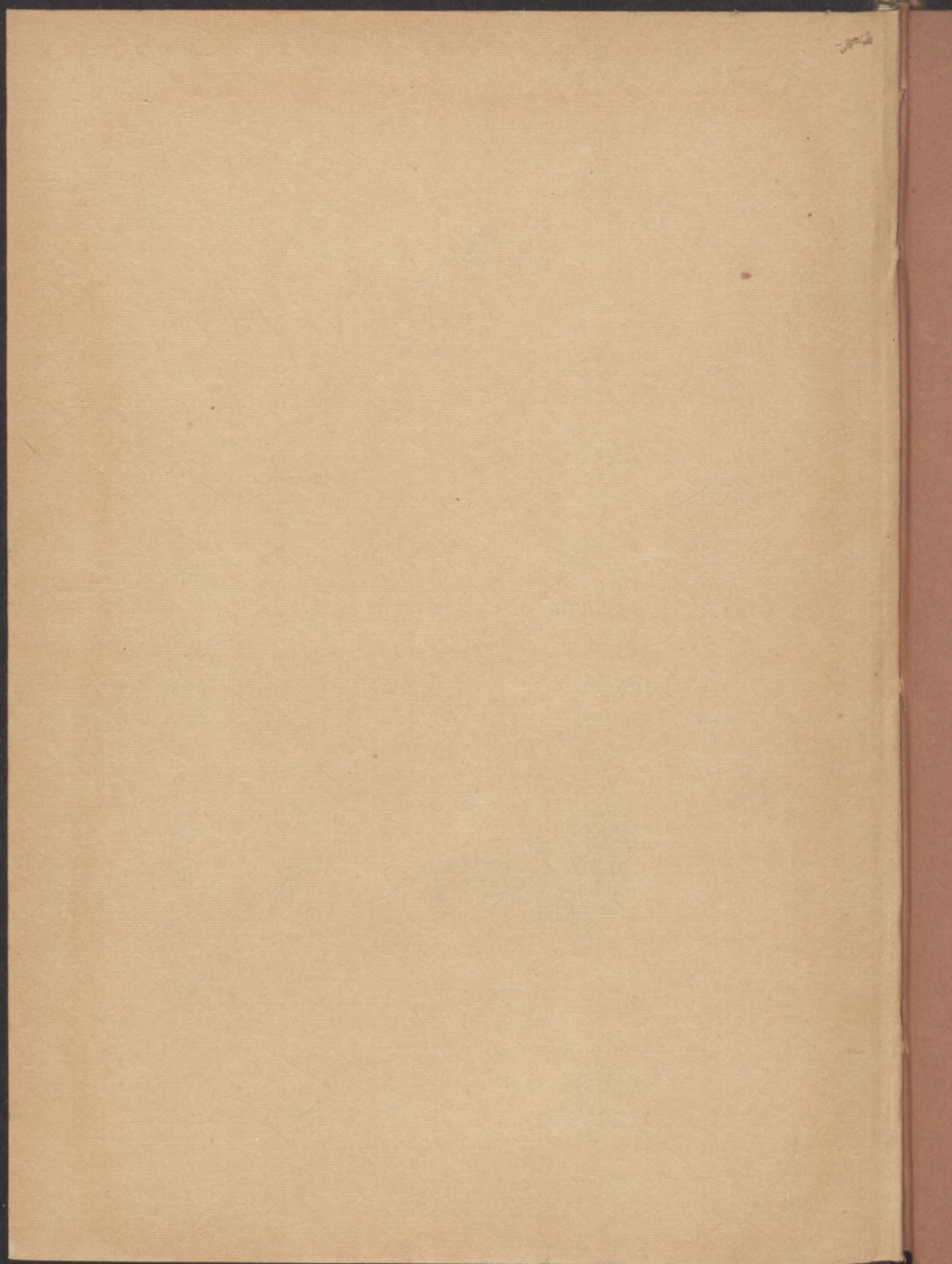
Hej de örültek ám a törpék is nagyon,
Túl adtak azonnal, a nehéz bánaton,
Örült szivök, lelkök, nagyon vigan voltak,
Hét nap, hét éjen át mindig csak tánczoltak!...
De bezzeg nem örült a lány mostohája,
Tüzes czipőt húztak mindjárt a lábára:
Addig tánczoltatták, míg kiadta lelkét!...
— Megrikatták vele a kis Hófehérekét...

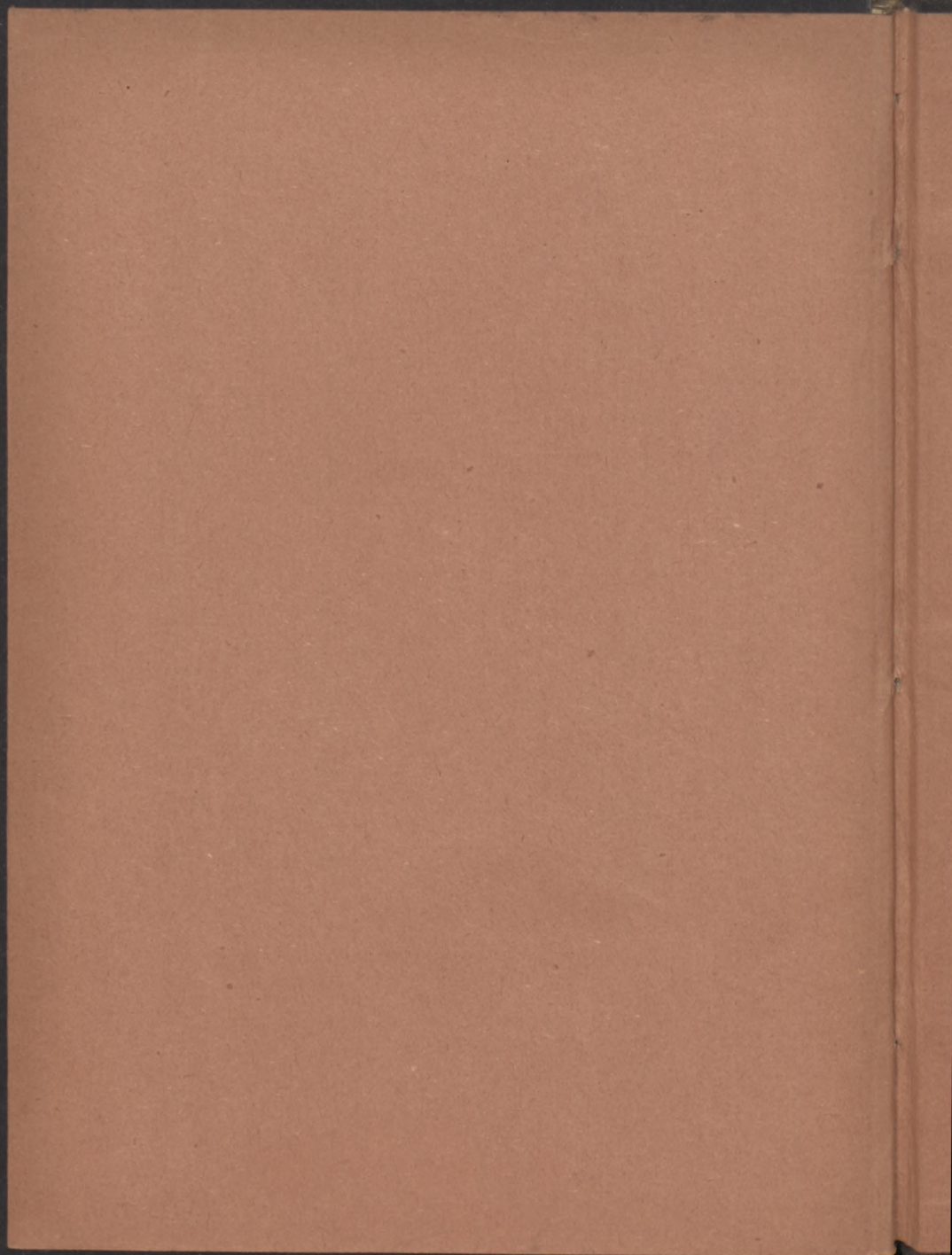
Na de hanem aztán volt nagy öröm, láрма,
Mikor már elpusztult a lány mostohája,
De legboldogabb volt Hófehérke atyja,
Örömkönnybe veszett minden gondolatja!...
Kedves kis leányát százszor átölelte,
Úgy örült a szíve, úgy örült a lelke,
Azt hitte, hogy meghalt, hogy sohasem látja,
És most feltámadott, és most feltalálta!...

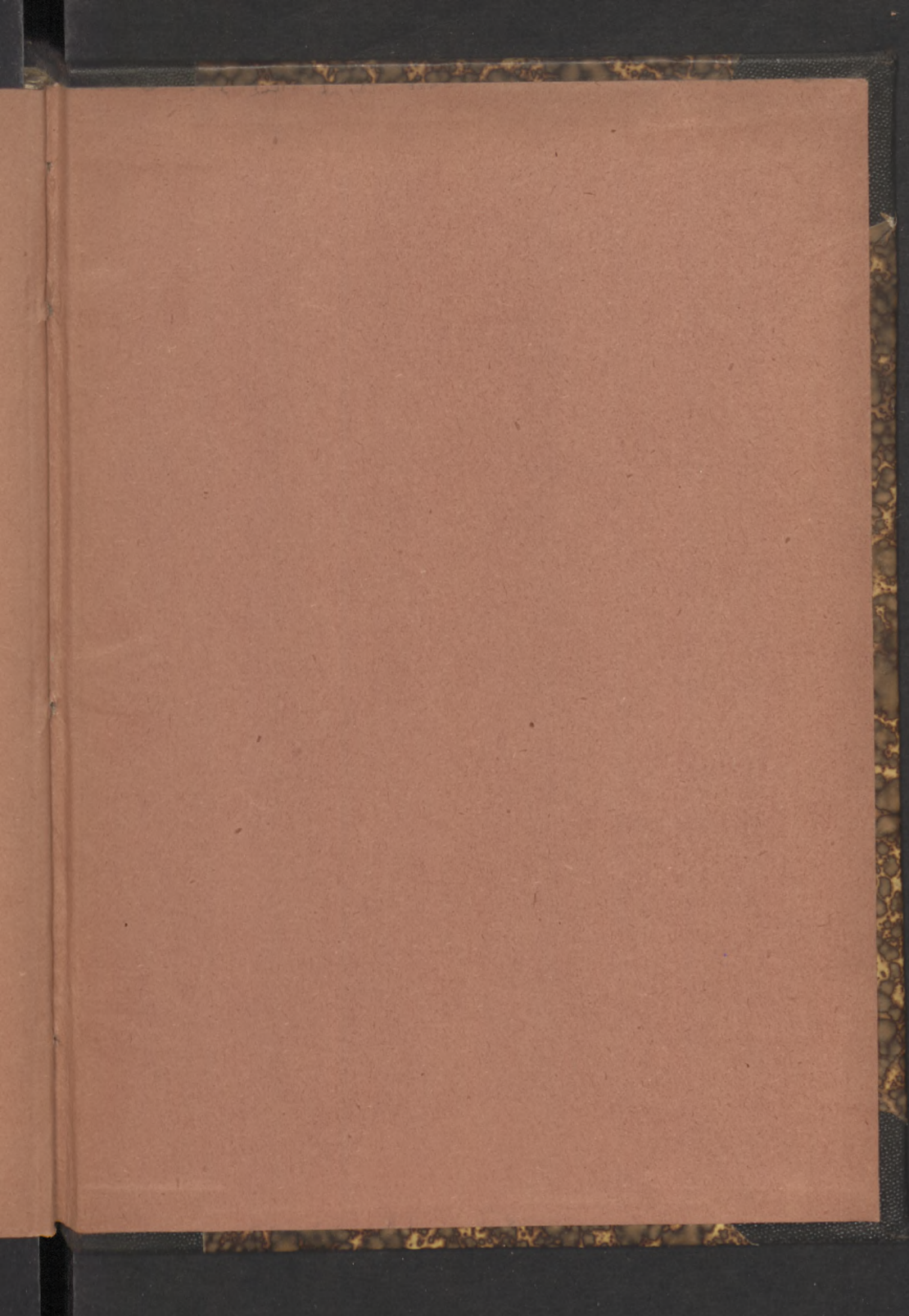
... Aztán mult az idő; boldogságát élte
A Nap-király fia s a kis Hófehérke,
Miként a gerle pár, úgy éltek ők ketten,
Boldogsággal telve, megelégedetten;
Az öreg király is vidám lett szerfelett,
Hogy im' óhajta végre teljesedett;
Valósulva látta legforróbbik vágyát,
Térdein ringatta kicsiny unokáját!...

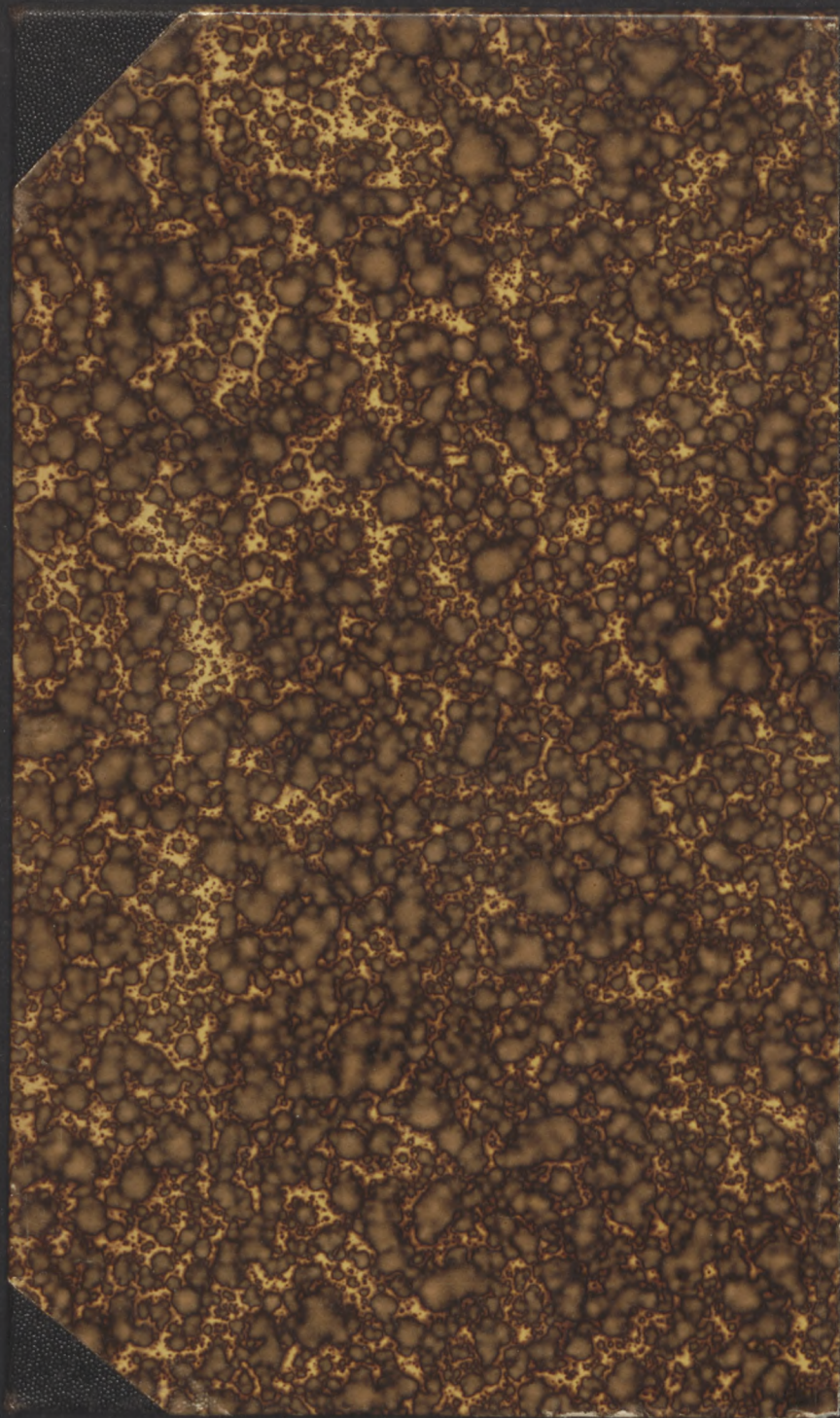

NUSZBEK

Hófehérke

N. M.